

SLOVENSKI NAROD.

Na vsak dan s večer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 14 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oglasila se plačuje od peterostopne petit-vrste po 12 h, če se oglasila tiska enkrat, po 10 h, če se tiska dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljalstvo je v Knafovih ulicah št. 5. in sicer uredništvo v I. nadst., upravljalstvo pa v pritličju. — Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oglasila, t. j. administrativne stvari.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravištvu telefon št. 85.

Volilni shod v Logatcu.

V nedeljo, dne 28. aprila, so na predni volilci logaški dali primeren odgovor sirovim napadom klerikalnega generalissima dr. Šusteršiča. Shod, katerega je sklicalo politično društvo „Jednakopravnost“, se je obnesel nad vse sijajno. In čeprav je vreme oviralo, čeprav je snežilo na vse pretege in je ležal sneg pol metra visoko, vendar se je zbralo pri Riharju nad 300 zavednih naprednih kmetskih volilcev. Iz hribov so prišli naši Črnogorci — vrli Žiberčani, ki stojijo kakor skala in ob katerih so se še vedno razbili poskusi različnih kaplanov... Iz Ljubljane je prihitel župan g. Ivan Hribar ter gg. Dragotin Hribar in dr. Novak. Na kolodvoru se je zbralo polno ljudstva, da pozdravi župana slovenske metropole. Pri vlaku je ljubljanskega župana pozdravil gorenjologski župan g. Lenassi, v vestibulu pa dolnjelogski župan g. Mulley. Nato so se mu poklonile zavedne Logatčanke v narodnih nošah in v njih imenu mu je podarila gospodična Mezetova krasen šopek. Potem se je ljudstvo z dragimi gosti iz Ljubljane odpeljalo v dolgi vrsti vozov v Gorenjo Logatec, kjer se je ob štirih vršil shod. Otvoril ga je notar g. Pegan iz Idrije. Potem je župan g. Ivan Hribar v poljudnih besedah naslikal porod novega volilnega reda ter pokazal, kakšne krivice so se s tem volilnim redom napravile posebno nam volilcem. Toda vendar nekaj dobrega je imela ta volilna reforma, ljudstvo se je začelo zanimati za javno življenje. G. župan je razjasnil stanje našega kmetkega ljudstva, pokazal one rane, katere bole našega kmeta — pri tem je pa tudi začrtal pot, po kateri se more rešiti našega kmeta pred gotovim poginom. Predvsem tlačijo našega kmeta dolgov. In naloga bodočega državnega zbora bo, da v tem oziru začne reformirati Država naj prevzame dol-

gove kmeta. V tem oziru je napredna stranka na iniciativo g. župana stavila že leta 1889. v kranjskem deželnem zboru predlog, naj se ustanovi deželna hipotekna banka. Ta predlog so tudi klerikalci podpisali — pozneje pa svoje podpise preklicali. In tako ni prišlo vsled krivde kranjskih klerikalcev do ustanovitve tega za obstoj našega slovenskega kmeta tako važnega zavoda. Najboljše bi bilo, da se poština hranilnica tako reformira, da bo dajala kmetom posojila proti 3% obrestim. Omenil je tudi zavarovanje za starost, ki se mora v prihodnjem državnem zboru rešiti. Pri tem bi igralo posebno obdobje veliko vlogo. Nadalje je govoril o narodni samoupravi ter rekel, da bo slovenski narod le takrat dobro napredoval in se razvijal, če bo imel svoje lastno upravo. Ko je še s toplimi besedami priporočal kandidaturu g. Ivana Grudna, zaorili so klici „Živio Hribar“ — „Živio naš kandidat Gruden.“

Ta stvarni govor je pokazal kar najbolj, kakšna velika razlika je med županom g. Hribarjem in pa med dr. Šusteršičem. Dočim je dr. Šusteršič na zadnjem svojem shodu v Logatcu kar najsirovejšje napadal in blatil najuglednejše može, ki so v skrbi za obdobje osiveli, razpravljali je g. Hribar o najvažnejših gospodarskih vprašanjih ter obenem pokazal rešitev teh vprašanj. Na eni strani sirovost, aroganca, žalitev na žalitev — na drugi strani resna, premišljena in pa stvarna beseda. In ljudstvo je dobro čutilo ta razloček. Želeli bi, da bi oni naši klerikalci slišali sodbo iz ust naših zavednih kmetov. G. županu Hribarju se pa tudi tu zahvaljujemo, da je prihitel med nas.

Nato je g. dr. Novak v krepkih besedah pojasnil dosedanje delovanje takozvane slovenske ljudske stranke, one stranke, ki je v delegacijah glasovala za kanone in puške. Dokazal je tudi, da se gre našim klerikalcem, čeprav vpijejo vedno in povsod, da

je vera v nevarnosti — edino za to, da spravijo naše ljudstvo pod duhovsko nadvlado. In tudi za predstoječe volitve v državni zbor hočejo doseči svojo zmago. Pa ako se to tudi zgodi, v logaškem volilnem okraju hočemo imeti zavest, da so prišli klerikalci do svoje klavrne zmage le preko naših trupel in z razbito glavo. Naj jim bo ta volitev za vsekar svarilno znamenje, da so za vse večne čase dogospodarili v tem volilnem okraju. Naloga vsakega zavednega volilca je, da po svojih močeh pridobiva somišljenike in odvrača ljudi od strupenega korita, h kateremu jih goni kakor neumno živino z zakriviljeno palico Šusteršič in njegova avantgarda in božji namestniki proti Kristusovi volji. Tudi ta govornik je priporočal našega kandidata, katerega rojak je.

G. Dragotin Hribar je v lepih, poljudnih besedah razjasnil smoter in cilje nove kmetke organizacije. Pokazal je, da so prvi pogoj dobrega in zdravega gospodarstva napredovanja šole, katerih se pa ravno naši klerikalci boje, ker ne marajo zavednih, temveč neumnih ljudi. Če bo kmet enkrat dobro izšolan, našel bo lahko doma kruha, povzdignil bo svoje gospodarstvo na oni nivo, na katerem mora biti, če hoče konkurirati s tujci. Zdaj pa hiti ljudstvo v Ameriko — domačija pa peša. Temu stvarnemu govoru so navzoči kmetje burno pritrdjevali in tupatam so se slišali klici, ki so z zgledi dokazovali resničnost teh izjav. Vstal je krepak mož ter povedal, da so žalostne domače razmere gnale šest njegovih sinov v Ameriko.

Nato se je zbranim volilcem predstavil kandidat g. Ivan Gruden ter v jedrnatih besedah pojasnil svoj program. Kdor pozna našega kandidata, mora priznati, da je mož, kakršnih je malo in ki pozna vso bedo našega kmetkega stanu. Poleg tega ima odprto srce in njegova roka rada pomaga vedno in povsod.

Ko je še gosp. Tavzes povedal, kakšno mesto zavzema agrarno vprašanje v programu socialno-demokratske stranke, dal je g. notar Pegan kandidaturu g. Grudna na glasovanje. In vzdignilo se je nad 300 rok. Niti ena roka se ni vzdignila zoper. Navdušenje je bilo velikansko — in naši klerikalci naj bodo prepričani, da Logatec ostane napreden, navzlic vsem intrigam in vprav nizkotnim agitacijam našega kaplana.

Na shod je prišel tudi socialno-demokratski kandidat g. Kopač, ki se je tudi oglasil za besedo, katere pa ni dobil že iz tega razloga, ker je bil ta shod — shod naprednih volilcev. Vsak kandidat naj pač sam zase sklicuje shode.

Gospodarstvo dunajskih krščanskih socialistov.

Dunaj, 1. maja. Napredni kandidat v 7. dunajskem okraju, dr. Granitz, je na svojem volilnem shodu uničevalno kritikoval gospodarstvo krščanskih socialistov v občinskem zastopu. Dokazal je, da se je davek za časa krščansko-socialne vlade zvišal od 6 na 10 K za osebo, tako da so dohodki mesta Dunaja narasli v tem času od 28 na 128 milijonov, a vkljub temu je primanjkljaja 38 milijonov. Občinski dolgovi so narasli v tej dobi za 375 milijonov. Obresti od dolgov, ki so jih najeli krščanski socialisti, znašajo že danes 20 milijonov. (In vendar je dr. Lueger našim klerikalcem vzor gospodarja!)

Proti bogoslovni fakulteti.

Praga, 1. maja. Včeraj je bilo veliko zborovanje slušateljev praških visokih šol. Zgodilo se je prvič, da so skupno zborovali češki in nemški dijaki. Shod je soglasno zahteval, naj se bogoslovni fakulteti izločita iz vseh vseučilišč.

Iz ruske dume.

Petrograd, 1. maja. Predsednik Golovin je podal v dumi z

ozirom na napade v predvčerajšnji seji sledečo izjavo: „Včeraj smo bili v dumi priče obžalovanja vrednega dogodka. Izrekala se je o pogumni ruski armadi sodba, ki jo je smatrati brezdvomno za žalitev. Moje prepričanje je, da se je naša armada vedno odlikovala s samozatajevanjem pri izpolnjanju svojih težavnih dolžnosti in z neomajno vdanostjo do očetnjave in vladarja. Te lasti naše armade priznava ves svet ter zasluži le pohvalo in priznanje.“ Duma je pozdravila predsednikovo izjavo z viharim ploskanjem.

Nemčija in razoroževanje.

Berolin, 1. maja. V svojih nadaljnjih izjavah v državnem zboru glede mirovne konference v Haagu je rekel državni kancelar knez Bülow: „Nemčije se ne more staviti pod pritisk, tudi ne pod moralni. Da si varujemo svoj mir na zunaj, postopali smo dosedaj po načelu, da nam je treba biti pripravljenim na vojno. In to načelo se je dosedaj dobro obneslo. Svoje vojaške moči nismo in ne bomo zlorabljali. Naše oboroževanje se je obneslo kot dobro mirovno sredstvo. Nihče nam ne more zameriti, ako si to sredstvo še nadalje ohranimo, zato se ne udeležimo nepraktičnih razgovorov. Ako pa se pri razpravah o razoroženju pokaže kaj praktičnega, preizkusili bomo vestno, ali odgovarja zaščiti našega miru in našega posebnega položaja.“ (Jedro dolgovneze izjave je, da Nemčija ni za razoroževanje, temuž bo le na strani prežala, ako doženejo druge velesile kaj koristnega tudi za njo. Uredn.)

Nemška zunanja politika.

Berolin, 1. maja. Knez Bülow je govoril v nemškem državnem zboru tudi o mednarodnem položaju in zunanji politiki Nemčije. Zavračal je trditve v časopisu, da Italije ni več sma-

LISTEK.

Dostojevski in Razkolnikov.

(Dalje.)

Njegova kazen pa še ni bila pri kraju. Moral je k vojakom, in šele čez pet let se je mogel podati v pokoj in se mirno naseliti v Tveri. L. 1859. je prosil carja Aleksandra II. pomiloščenja. Naj navedem iz prošnje mesto, kjer pripoveduje svoje usode: „... Po odhodu iz omske trdnjave sem stopil kot prostak v sedmi sibirski linijski bataljon. Leta 1855. sem postal podčastnik in l. 1856. me je velika milost vašega carskega veličanstva povišala v častnika. L. 1858. me je vaše carsko veličanstvo vnovič obsijalo s svojo milostjo in mi podelilo dedno plemstvo. Še tisto leto sem stopil v pokoj in prebivam odlej v mestu Tver. Moja bolezen napreduje; po vsakem napadku izgubljam spomin, domišljijo in telesne in duševne sile. Izhod boleznim se kaže jasno: onemoglost in naposled smrt ali blaznost. Ženo imam in pastka, ki jima moram zagotoviti bodočnost. Nimam pa nikakega pre-

moženja in živim zgolj od svojega literarnega dela, trdega in naporega zlasti spričo mojega šibkega zdravja.“

„Zdravniki se navzilec temu nadejajo, da ozdravim, opirajoči se na dejstvo, da moja bolezen ni dedna, temveč pridobljena. Izdatne pomoči pa ne najdem drugod nego v Petrogradu, kjer žive specialisti za živčne bolezni.“

„Moja usoda, moje zdravje in moje življenje zavisi od volje vašega carskega veličanstva. Izvolite mi dovoliti vrnitev v Petrograd, kjer se bom mogel podvreči rednemu zdravljenju. Pomagajte mi in dajte mi možnost, da s popravljanim zdravjem koristim svoji obitelji in morda nekoliko tudi svoji domovini...“

Od tega lista dalje se obrača življenje in delovanje Dostojevskega na nazadnjaška poto. Kdo bi mu zameril? Značaj človekov je dan od rojstva, liki novce z glavo in številko. Dogodki življenja odločujejo, katera izmed dveh možnosti se razvije. Dostojevski je trpel preveč, zato je kasneje nedvomno tudi preveč zablodil. Da je bil rojen pod svobodnim solncem in ne v suženjski Rusiji, in ne v zavetišču za reveže in bolnike, kdo ve, kaj bi bil postal. A lahko, da bi takrat svetovno slovstvo

ne imelo tistega, ki je nedvomno eden izmed njegovih največjih absolutnih talentov.

Splošni življenjski položaj se Dostojevskemu tudi po vrnitvi v Peterburg ni izboljšal; le s težavo in muko se je mogel preživeti: sodeloval je pri dnevnih časopisih. Navzilec temu je napisal „Idiota“, „Obsedence“ in „Zločin in kazen“, izmed katerih je poslednji nedvomno njegovo največje delo, tisto delo, v katerem stoji zapisana bolj ali manj izpoved vsake resnično svobodne duše.

Delal je prenašlo, zanemarjajoč formo in slog. In to, kar morda najbolj opozarja na bogastvo njegovega brezprimernega genija, je absolutno pomanjkanje tehnike in zanemarjanje vseh umetniških sredstev do zadnjega. Dostojevski ni romanopisec, temveč žurnalist, ni umetnik, temveč zanimiv talent, orjaški v svoji neobrušenosti, krasen v svoji brezprimerni zanikrosti; in njegovo delo ni umetvor, temveč dokument, lastna analiza bolne, iščooče in nesrečne duše s potrojenim človečanstvom!

V svojih pismih pravi:

„Slabše pišem od Turgenjeva, to vem, a mnogo slabše vendarle ne, kako torej, da jaz revež ne dobivam več nego 100 rubljev od tiskane pole,

dočim jih plačujejo bogatemu Turgenjevu 400? Ravno zato, ker sem ubog, moram hiteti, pisati za denar in kvariti svoje delo!“

L. 1865. mu je umrla žena; dve leti kasneje se je poročil drugič.

Kar se tiče denarnih zadev, je bil Dostojevski zelo lahkomišeln. Nobena vsota ni imela teka v njegovem žepu. Smotra „Epoha“, ki jo je pričel izdajati, se je ponesrečila in pritirala njegovo gmotno stisko do takšnega vrhunca, da je moral bežati pred svojimi upniki v inozemstvo, kjer so napočili časi črne bede.

„Že šest mesecev živiva z ženo v takšni revščini, da je najino perilo do zadnjega zastavljeno (ne povejte tega nikomur)... Dete utegne zboleti... Žena doji sama, in zato mora jesti... Zdaj pa zahtevajo od mene umetnosti, čiste poezije, brez vrtočlavič, in mi stavijo za zgled bogataša Turgenjeva in Gončarova. Naj pridejo gledat, v kakšnem položaju delam!...“ piše pesniku Majkovu.

Poleg lahkomišelnosti je bila gotovo tudi beda kriva, da je postal Dostojevski igralec. Ko je popotoval mimo Badena, ga je bližina igralnice zapeljala, da se je ustavil. Izprva mu je bila sreča mila; v treh dneh je

priigrall brez težave 4000 frankov. Toda v pismu do Majkova pravi:

„Igral sem dalje in izgubil svoja poslednja sredstva. Zastavil sem, kar sem imel. Ana Grigorjevna je zastavila vse, do zadnjega kosa obleke. Tolažila me je, kakor angel! V dveh do treh tednih bom popolnoma brez beliča; in tisti, ki se potaplja, izteza roko, ne da bi vprašal pamet za svet. Žive duše nimam razen vas, in če mi vi ne pomorete, sem izgubljen. Ne pustite me v tej stiski, bog vam bo povrnil.“

Po svoji vrnitvi v Rusijo je postal Dostojevski propovednik absurdnega panslavizma, velik pietist in malikovelec batjuške carja, kakor Golj in kasneje Solovjev. L. 1878. je postal član „Slovanskega odseka“, l. 1880. podpredsednik in duša tega društva, ki je pozneje nadelo ime „Slovansko društvo“.

Ko je prišla društvena petdesetletnica, se je zdelo Dostojevskemu najumestneje, da je skoval in dal svojim sotovarišem sprejeti adresu na carja, pravcat monstrum devotnosti, kakor neprebavljiva potica, pečena iz „Rusije“, „pravoslavja“, „vseslovanstva“ in „batjuške“.

(Dalje prih.)

trati za zanesljivega zavez- nika v trozvezi ter navajal, da je italijanski kralj vselej pozdravil in sprejel nemškega cesarja, kadarkoli je potoval po Sredozemskem morju. Čisto naravno je, da je bil tudi an- gleški kralj na svojem potovanju v Italijo prijateljsko pozdravljen. Pri- jateljstvo med Anglijo in Italijo je že staro, in to prijateljsko razmerje ne nasprotuje stališču Italije v trozvezi, temuč je celo za trozvezo ko- risto (?). — „Dogodke v Maroku zasledujemo pazno, toda brez ljubo- sumnosti, ker se zanašamo, da se bo dogovor v Algeirasu točno izvajal.“ Nadalje je povedal, da nezaupnost med Francijo in Nemčijo gi- neva z vsakim dnem, a tudi med Nemčijo in Anglijo ni prepor- nih točk. „Da pa nas obdajajo vkljub vsemu temu težave in nevarnosti, tega ne ve nihče tako dobro kakor jaz sam. To so posledice že našega v geografski iz- postavljenega položaja.“

Dopisi.

Iz Litije. (30. aprila.) Marsikdo bo mislil, da mora v Litiji biti vse v najlepšem redu, kajti razen kake notice o vremenu ga ni dopisa od nas. Stvar pa je ta: Litijčani so mi- roljubni ljudje in ne obesažo vsake malenkosti na veliki zvon. Da so res miroljubni, prepričalo se je lahko onih 32 (toliko jih je menda bilo) duhovnikov, ki so se udeležili po- greba pokojnega župnika Zupančiča. — Zatorej, gospod Brezovar, ne bojte se priti v liberalno Litijo! Se- veda tiste bonakreature, nature, ven- ture, ali kako se sploh tej spaki pravi, ne vem, jim ne bodejte smeli preveč vsiljevati. Litijčani so tudi rodoljubni, požrtvovalni, dokaz, da so poslali že celih 34sto gold. Ciril-Me- todovi družbi. Bili so svoječasno tudi vneti za napredek, žal, da je danes v tem oziru nekoliko drugače. Opro- stite, cenjeni Litijčani, moji odkrito- srčnosti, toda podpreti jo hočem z dokazi. — Dočim že skoraj v vsaki vasi ustanavljajo požarno brambo, se bode litijska, pred več leti usta- novljena, baje razpustila, in to radi tega, ker noče nobeden tržan prevzeti načelstva! O prepotrebem vodovodu, za katerega je bilo ve- likansko zanimanje in je tudi že nekaj nabranega denarja, se nič več ne sliši. — Glavna stvar, ki je povod mojega današnjega dopisa, pa je — „šola“. Začuden je bil že marsikdo, ko je, prišedši v Litijo, zvedel, da je Litija kot trg s sedežem c. kr. okr. glavarstva, sodišča, davčnega urada i. dr. podruž- nica šmartinske fare, in da ima le dvorazredno šolo. Kar se tiče cerkve, prepuščam drugim, toda glede šole pa hočem na dan in jav- nost naj izve, da tudi v Litiji ni vse zlato, kar se sveti. Pa brez zamere, oni cenjeni Litijčani in Litijčanke, ki se čutite prizadete. Že pred šestimi leti so merodajni faktorji uvideli, da v Litiji dvorazredna šola ne zadošča času primernim razmeram in, zahte- vam, ampak se mora razširiti v štiri- razrednico. Ker je sedanje šolsko poslopje premajhno, trebalo bi zidati novo, čemur so se nekaterniki ustavi- ljali. — Ko je bilo končno sklenjeno, da se zida novo poslopje, je bila prošnja odposlana na kompetentno mesto, odkoder so pričakovali za-

željenega odloka. Oglasila pa se je hotiška občina, odkoder hodijo otroci v litijsko šolo, da ni voljna prispe- vati k novemu šolskemu poslopu. Pritožila se je do najvišje inštan- ce. Bila je povsod odbita in to pereče vprašanje je bilo torej rešeno. Sedaj pa pride na vrsto vprašanje, kje naj stoji nova šola? Tudi tukaj ni šlo gladko, a slednjič je bilo vendarle sklenjeno, da se zida sredi trga na prostoru Koblerjevih hiš, kateri pro- stor je gosp. Kobler v to svrhu tudi prodal. Kakor strela z neba je bila zopet zapreka tu. Poleg Koblerjevega prostora bi morala občina še kupiti vrt v obsegu 218 kvadratnih metrov, ki se drži Koblerjevega posestva. Sedaj pa, čujte in strmite! Ta vrt, ki je bil pred štirimi leti, ko se je nameravalo na Koblerjevem svetu zidati sodniško poslopje, na prodaj za 400 K, stane danes 2000 K. Pikri izrazi mi silijo iz peresa, toda opustim jih, ker se na- dejam, da bodo vrle in za družbo sv. Cirila in Metoda toli vnete litijske Slovenke pripomogle, da ne pade vsa stvar v vodo. Sedaj pokažite, da Vam je ljubezen do mladine in skrb za izobrazbo res pri srcu! A tudi Vi, cenj. litijski tržani, spolnujte svoje dolžnosti, kar se tiče napredka ter ne pritiskajte ubogih uradnikov. od katerih ste itak prepričani, da Vam vsikdar in povsod radi prisko- dijo na pomoč. Litijčani, ako ne ostane moj apel glas vpijočega v puščavi, vam obetam, da bom z naj- večjim veseljem poročal v svet, kako temeljito so se tu grajane razmere spremenile. Naprednjak.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 2. maja.

— **Kakor pod Gleispachom!** Najnovejša imenovanja pri naših so- dišjih so zopet pokazala, da je še pri graškem nadsodišču v veljavi maksima, da ne sme biti pri spodnještajerskih sodišjih imenovan nobeden slovenski uradnik. Na Kranjskem je bilo pet avskultantov, ki so že napravili sodni izpit, a izmed teh sta bila imenovana za adjunkte samo dva, dočim so bili trije preterirani z očit- nim namenom, da se s tem omogoči potisniti edinega slovenskega avskultanta na Štajerskem, ki je prišel pri tem imenovanju v poštev, iz Štajerskega na Kranjsko. Ime- novan je bil namreč za adjunkta v Metliki dr. Fr. Bicek, avskultant pri okrožnem sodišču v Celju, dasi je le-ta vstopil v sodno službo v Celju z namenom, da bi ostal na Štajerskem. Seveda gospoda pri gra- škem nadsodišču ne trpe, da bi bil na Spodnjem Štajerskem imenovan za sodnega uradnika kak Slovenec in naj bo le ta tudi domačin. Če tudi potrpežljivo prenese vse neznosne se- kature, ki jim je izpostavljen sloven- ski avskultant pri okrožnih sodišjih v Mariboru in v Celju, ter vztraja v službi, nikdar se ne sme nadejati, da bi služboval doma, zakaj graško na- sidišče ga pošlje, ako ga končno že mora imenovati za adjunkta, na Kranjsko, držeč se principa, da za domačina Slovenca pri šta- jerskih sodišjih ni kruha! Tu

se reže kruh samo Nemcem in nem- škarjem, ki dobe najboljša mesta in če so še tako slabo kvalifikovani, Slovenci, faktično za službovanje boljše kvalifikovani, pa se zapostav- ljajo, gonijo iz rodne zemlje ali pa se k večjemu nastavijo v Gornjem gradu ali v Kozjem, katere dva kraja sta edina na Štajerskem, ki sta za zdaj milostno izločena iz nemškega posestnega stanja. Človeku mora za- vreti kri, ako vidi, kako se dosledno po načrtu pode slovenski uradniki s Spodnj. Štajerskega in kako se hlad- nokrvno teptajo pravice slovenskega naroda. Temu se mora enkrat napra- viti konec, sicer bodo na Štajerskem že v doglednem času nastale iste raz- mere kakor na Koroškem, kjer nima slovenski jezik že nobenih pravic več! Že sedaj skušajo nemški uradniki pri štajerskih sodišjih z vsemi mogočimi sredstvi utesniti rabo slovenskega je- zika. Navesti hočemo samo en slučaj. Preje so se sestavljali zapisniki s slo- venskimi strankami ne glede na to, ali so bile vešče nemškega jezika ali ne, izključno v slovenskem jeziku, sedaj pa vkljub odločnim protestom delajo nemški uradniki nemške za- pisnike z vsemi onimi sloven- skimi strankami, ki so le ko- ličkaj na sumu, da so vešči nemščine, sklicujoč se pri tem na neko višjo sodno določbo. In v tem tiru bo šlo naprej: izgnali bodo v doglednem času zadnjega slovenskega uradnika s Spodnje Štajerskega in isti trenotek bo tudi zagospodovala pri vseh spodnještajerskih sodišjih nemščina kot edini uradni jezik. A to ni prazno domnevanje, to je fakt, ki se bo preje ali sleje uresničil, ako se ne bo- mo Slovenci začasa postavili kot en mož na branik za svoja narodna prava! Protesti sloven- skih listov, slovenske javnosti, ne po- magajo nič, to se je že pokazalo, treba bo torej poseči po drugem uspešnejšem orožju: treba bo re- volucionirati ljudstvo, da bodo naše narodne mase en- krat glasno govorile, in sicer tako, kakor ne mara ne bo prijetno gospodom v Gradcu in drugod, ki se sedaj tako brezvestno igrajo z usodo slovenskega naroda na Šta- jerskem. Prenapeta struna počni in tudi angelske potrepljivosti sloven- skega naroda mora biti enkrat konec. Potem si pa naj gospodje v Gradcu in na Dunaju posledice sami zapišejo za ušesa.

— **O shodu poštinih uslužben- cev v „Mestnem domu“**, ki ga je sklical pretekli ponedeljek narodno- napredni kandidat za mesto Ljubljano- gosp. župan Ivan Hribar, je prinesel „Slovenec“ dolgo poročilo, ki se od- likuje, kakor vsi proizvodi tega „ve- lepoštenega“ lista, po svoji lažnjivosti in zlobnosti. Dotičnik, ki je škofa- vemu listu poročal o imenovanem shodu, ni bil niti na shodu navzoč, marveč je samo v krogu svojih tova- rišev prisluskoval ter nesel na nos vse, kar je ujel na svoja dolga ušesa,

„Slovenec“; da marsičesa, kar je sli- šal, ni razumel, mu ni zameriti, ker se mož ne odlikuje po posebno bi- stem razumu. Da si pa „Slovenec“ in njegov zaupnik pri pošti ne bosta po nepotrebnem belila glave, kako bi se dalo poštne uslužbenice privabiti v Kregarjevo lopo, jima povemo, da bodo vsi poštini uslužbeoci, izvzemši štirih, oddali svoj glas županu Ivanu Hribarju, ker so ga baš na zadnjem shodu v „Mestnem domu“ spoznali kot moža, na katerega se lahko do- cela zanašajo, da bodo dobili v njem nele odkritosrčnega prijatelja svojega stanu, nego tudi izvrstnega zagovor- nika svojih stanovskih teženj in ko- risti. Hribar ni na shodu delal nobe- nih cenjenih obljub, kakršnih se na- vadno poslužujejo pri takšnih prilikah razni demagoški kandidatje, marveč zastavil samo svojo pošteno besedo, da bo posvetil vse svoje moči v to, da se vsestransko ustreže upravičenim željam vseh državnih, zlasti pa pošt- nih uslužbencev. Hribar je znan, da izpolni, kar obljubi, ve se o njem, da je mož neumornega dela, jeklene vztrajnosti in nenavadne energije, zato mu tudi poštini uslužbenici zaupajo docela, da bo pošteno zastopal njihove koristi in bodo zato tudi 14. maja glasovali zanj kot en mož. Povemo pa klerikalcem, da se zaman trudijo, da bi poštne uslužbenice zvabili na svojo stran. Ta njihov trud je zaman! Poštini uslužbenici so močnejši, inteli- gentni in razsodni dovolj, da vedo sami preudariti, kdo je vreden njho- vega zaupanja in kdo ne. „Slovenec“ s svojim „ljudskim kandidatom“ se naj gre solit, poštini uslužbenecem je zanj toliko kakor za lanskega sneg.

— **Shod neodvisnih volilcev na Ježici.** Politično društvo „Vodnik“ v Šiški priredi v nedeljo dopoldne ob 10. uri shod neodvisnih volilcev na Ježici v gostilni pri Flor- jančku. Ker se naj pokaže, da ljub- ljanska okolica ni popolnoma kleri- kalna, se gotovo neodvisni napredni volilci udeležijo tega shoda v čim naj- večjem številu.

— **Shod neodvisnih volilcev na Trati pri Št. Vidu.** Pol. društvo „Vodnik“ v Šiški priredi v nedeljo ob 5. popoldne na Trati pri Št. Vidu v gostilni pri Žibertu shod ne- odvisnih volilcev ljubljanske okolice. Pričakovati je od strani neodvisnih volilcev velike udeležbe, da se do- kaže, da Šusteršič ni neomejen go- spodar volilnega okraja, v katerem kandidira!

— **Klerikalen in neodvisen shod v Braslovčah.** Piše se nam: V nedeljo dne 28. aprila ob treh po- poldne je bil napovedan shod v tuk. cerkveni hiši s programom: Predava- nje o volilni reformi in pogovor o bodočih državnoborskih volitvah. Določil se je za zborovanje tak kraj, kjer so mislili naši ljubeznjivi kleri- kalci, da bodo prav lahko nemoteno hvalili kandidata financarja Povaleja, ga na ta način vsilili volilcem, ki bodo samo kimali in ga s tem vsi volili; a grozno so se zmotili. Dasi je bil shod objavljen šele tisti dan

ob osmih zjutraj, se je vkljub temu kakor blisk razširila vest tudi po so- sednih farah, tem bolj še, ker so skli- catelji naznanili, da pride tudi Pova- lej na shod. A Povaleja ni bilo, ker njemu je Savinska dolina že povzro- čila preveč preglavic, pa tudi njego- vim zvezarjem se je popolnoma izja- lovilo ustvariti zanj ugodna tla. Ako- ravno je bilo vreme neugodno, so se valile kar trumoma velike mase ljud- stva domače ter tujih far k zborova- lišče, tako da je do treh bilo že do 500 zborovalcev navzočih. Zdej so se začeli prizori, katere je težko popi- sati. Ljudstvo je zahtevalo predsedni- štvo, a peščica klerikalcev, na čelu jim dušni pastir kaplan, k temu ni privolila, ker je videla, da takoj po- gori. Med tem so krepko ugovarjali domači volilci postopanju naših za- slepljenih klerikalcev, da jih je mogel gospod kaplan mnogo neljubih utak- niti v žep. Vsak poskus govora so prekinili zborovalci z mogočnimi živio-klici na kandidata Robleka ter s feji in pereat klici na financarja Povaleja, tako da do zborovanja ni prišlo. Nato se je sklical javni shod neodvisnih volilcev v prostorih g. Paura na Legantu. Vse se je od- zvalo vabilu, le par klerikalcev se je pomikalo pobešenih glav ob hišah trga proti domu, v živem spominu pa jim bo ostal poraz, ki so ga do- živeli ta dan. Neodvisni kmetje, ka- terih je bilo do 500, so nato mirno in stvarno zborovali o položaju, o zmoglostih našega vrlega kmetkega kandidata G. Robleka ter o nezmož- nostih financarja Povaleja kot kandi- data sploh, posebno pa za naš okraj. Pri glasovanju za kandidata gospoda Robleka so s krepko donečimi živio- klici vzdignili vsi roke, dočim se za dr. Povaleja ni dvignila niti ena. 14. maja bo dr. Povalej na prstih obeh rok prav lahko preštel v naši občini glasove zase. Vsekakor pa je in ostane pribito, da je tista peščica nerazsod- nih klerikalcev povzročila neslogo in sovraštvo v tem dosedaj tako mirnem trgu braslovškem. Poudarjati se mora, da imamo tukaj vobče spoštovanj- vredne in dokaj mirne duhovnike ter stavimo upanje v nje, da jih ta slu- čaj prepriča, da je vendar potreba se ozirati na pravo ljudsko voljo, ako hočejo še v bodoče res ugled in spo- štovanje svojih faranov ohraniti, kakor do sedaj. Razni njih duhovni sobratje so gotovo tudi veleizkušeni možje, zato ne odobravajo politike dr. Ko- rošca, ampak se strinjajo z ljudsko voljo ter s kmetiskim kandidatom G. Roblekom. Tako na primer veleza- služni župniki v Šent Jurju ob Tab., na Vranskem, v Gotovljah in več dru- gih. Seveda naš kaplan je drugega mnenja, zato se pa že zopet peha po trgu in lazi okrog svojih privr- žencev.

— **Gotovlje v Savinski dolini.** Pišejo nam: „Tone Gotovljski“ je šel med agitatorje in hujškače zoper svoje lastne rojake Gotovljane, zoper kmetkega kandidata Robleka in zo-

Dalje v prilogi.

Strahovalci dveh kron.

Zgodovinska povest.

(Dalje.)

XLVI.

Kada li blizu dojedriše, Udariše pašine borije, Zavikaše Turci janjčari Galijice živi oganj daše. Stoji jeka bubanj i sviralā, Grmljavina silnih lumbarada, Stoji zvižda šiba i pušaka, Lomljavina tanenih galija, Stoji zaup po moru Delija. Kada li se, pobre, sastadoše Sve galije turske i latinske, Rekao bi: nebese se ore, A planine u dubljini nore. Žarko sunce pomrčalo biše Od crnoga praha i olova, Sve se sinje more tresjaše Od topova turskih i latinskih Po moru se dugo ne vidjaše Nego vesla, jedra i lantine, S tleska turska i kršćanska Po hiljadu zajedno plivaše, Jedan drugom smrtcu zadavaše.

Hrv. narodna.

Dan po uničenju piratskega bro- dovja se je pojavila v grških vodah beneška mornarica z ladjami svojih zaveznikov. To je bilo na dan sv. Justine dne 7. oktobra l. 1571.

Beneško brodovje je prišlo tako nenadno, da Turki niso utegnili od- riniti izmed otokov na široko morje, nego so bili prisiljeni zbrati se v Lepantskem zalivu.

Turško brodovje se je razposta- vilo tako, da je imelo obliko polu- meseca. Tako so se Turki v pomorskih bitkah vedno bojevali. Najmočnejše ladje so postavili v središče, obe krili pa ste imeli nalogo objeti sov- ražnika in s tem olajšati njegovo uničenje.

Benečani in njihovi zavezniki so se postavili v ravno vrsto. Na desnem krilu sta zapovedovala genoveški admiral Andrej Doria in sicilski ad- miral Kordone. V središču so bile španske in papeške ladje, ki sta jih vodila Don Juan d'Austria in knez Kolonna, na levem krilu pa sta zapo- vedovala beneška admiralita Venier in Barbarigo.

V dopoldanskih urah sta se bro- dovji začeli približevati drugo dru- gemu. Zagrmeli so topovi in potem sta se brodovji spoprijeli.

Prvi boj se je začel na levem krilu. Venier se je zapodil med

turške ladje in udaril na admi- ralsko ladjo, kjer je bil Ali-paša iz Misira. Posrečilo se mu je, da se je postavil ob stran turške ladje in Be- nečani so jo prijeli z železnimi klju- kami ter poskakali nanjo. Vnel se je srdit boj. Že so se bili Benečani polastili polovico turške ladje, ko sta prihitela Mahmut-paša in beg Karodže s svojima ladjama. Njiju vojaki so izsekali Ali-pašo Benečanom izrok in se lotili Veniera in njegovega moštva. Malo je manjkalo, da bi bil Venier podlegel. Toda pridrvele so nove beneške ladje. Generali Ivan Lore- dan in Juri Kontarino, Maltier in Alvar so se pognali z ljuto silo v boj. Potopili ali uničili so trinajst turških ladij, nekaj jih zavzeli in re- šili Veniera. V tem boju je bil ubit beg Karodže, vojvoda Parmski pa je živega ujel Ali-pašo in ga dal obe- sit na jabor admiralske ladje.

In boj je trajal dalje. Barbarigo je bil zadet v oko. Njegove ladje so se že umikale, kar je prišel na pomoč Mario Kontarino. Rešil je beneške ladje a sam je padel v ljutem boju. Federiko Nani se je zapletel v boj s Karo-pašo in ga ujel ter zavzel

njegovo ladjo. Proveditor Camalo je zavzel ladjo Šilok-bega. Ta je skočil v morje, a mladi Ivan Kontarino je v železnem svojem oklopu planil za njim v valovje, ga dohitel in mu od- sekal glavo.

Slabše se je godilo kristjanski armadi. Algirski kralj Uluzail-paša se je srdito vrgel na malteške ladje in jih je obkolil. Vnel se je strahovit boj najprej s topovi, potem pa ko sta se dve malteški galeri z vsem mo- štvom vred potopili, je Uluzail po- tisnil bližje, hoteč ostale ladje zavzeti, tu pa je prihitel Andrej Doria s svo- jimi ladjami in po večurnem boju je premagal Turke in jih pognal v beg. A samo trideset ladij je pripeljal Uluzail seboj, druge so bile vjete ali uničene. Tudi s temi ladjami bi se Uluzail ne bil rešil, da ga ni Doria nalašč pustil uteči, iz gole ljubosum- nosti na zmagovitega beneškega ad- mirala Veniera.

Tudi v središču je bil boj težak in krvav, dasi ne tako, kakor na obeh krilih. Don Juan d' Austria je po ljutem boju prodril vrste turških la- dij, razbil polumesec, ki ga je tvorilo turško brodovje in potopil več ladij.

Boj je trajal do popoldne. Po- topljenih je bilo blizu sto turških ladij in isto toliko so jih Benečani in njih zavezniki zavzeli. Nad 30.000 Turkov je bilo ubitih, 5000 ujetih, med njimi sedem paš in mnogo be- gov, dočim so Benečani in njih za- vezniki izgubili kakih 5000 mož.

Zmaga je bila nad vsa pričako- vanja velika in sijajna. Mogočno in krasno turško brodovje je bilo uni- čeno, Turčija ni imela na morju no- bene moči več.

Toda izkoristila se ta zmaga ni. Benečani bi bili lahko zavzeli zopet Ciper, ko bi bili imeli dovolj vojske. A imeli so same ladje, armade pa ne in zato niso ničesar poskusili. Ljubo- sumnost med voditelji in mržnja na beneško republiko je bila vzrok, da se je združeno brodovje po dobljeni zmagi razšlo. Prvi je odrinil genove- ški admiral Andrej Doria. Njemu je kmalu sledil Don Juan d' Austria s španskim brodovjem.

Beneško brodovje se je vrnilo domov, doseglo je pač veliko in kra- sno zmago, a koristi ni imela repu- blica od te zmage nobene.

(Dalje prih.)

per narodno stranko ter prodaja svojo modrost v številki 20 Korošcevega „Slov. Gospodarja“ z dne 19. aprila t. l. Njegov navedeni dopis in njegove izjave so značilne za fanatizem in za nazadnjaške nazore tega moža. Tako piše, kakor če bi bil on neka merodajna oseba v Savinski dolini in v njenju, da se bodo vsi takoj ravnali po njegovih naukih. „Tone Gotoveljski“ napada v prvi vrsti svoje lastne rojake — naše vrle Gotovljane — ki slove daleč na okrog kot dika naše Savinske doline. On trdi, da so ravno Gotovlje sedaj za Žalcem najbolj okužene od „Narodne stranke“, in pravi o nekem vrlem Gotovljanu, kateri je govoril na volilnem shodu v Galiciji zoper dr. Povaleja, da se je tamkaj „širokoustil“ in piše dalje, da „izhaja iz Gotovelj več apostolov nove liberalne narodne stranke, ki si skušajo naše domačine že ne izlepa, pa z osorno besedo pridobiti za svoje namene in da jim naše zapeljano ljudstvo zaslepljeno v strankarski strasti lepo sledi“ (!) Ta modri „Tone Gotoveljski“ imenuje dalje žalske rojake „žvižgovce“ in si upa trditi, „da so načela narodne stranke naravnost izdajalska“ (!) in da se baje zveže narodna stranka z drugimi strankami vsled tega zoper „kmetstvo zvezo“, ker stoji ta baje na katoliški podlagi (Ali je laž in obrekovanje tudi „katoliška podlaga“? Opomba črkostavca). Gotoveljski krivi prorok udriha potem še po svoje po kandidatu Robleku in ponuja svojo sleparsko Koroščevo laži — „kmetstvo zvezo“ našim rojakom. Vsi Gotovljani pa so podpisali izjavo, da bodo dne 14. maja volili našega neodvisnega kandidata Robleka, „Tone Gotoveljski“ pa piše, da bomo še le videli, če bo res tako. On bi nam gotovo tudi še po drugem kraju nasprotoval, a gledali mu bodemo dobro na prste! Vprašati se moramo sedaj: Kdo pa je ta „Tone Gotoveljski“, kateri si upa tako izvalno pisati v Koroščevem lažnjivem glasilu „Slovenski Gospodar“? „Tone Gotoveljski“ je g. Tone Goršek, gotoveljski organist in sedaj še občinski tajnik v Gotovljah, Petrovčah in Sv. Petru v Savinski dolini, torej mož, ki živi od kruha istih kmetov, katere tako predrzo napada! Rojaki, to si je treba dobro zapomniti in treba bo, da se znanprej resno bavimo z vprašanjem, če smemo možu, kateri je naš strastni nasprotnik, v bodočnosti sploh še zaupati mesto občinskega tajnika? Torej še enkrat rojaki, pozor!

— **Preveč smo prizanesljivi!** Iz štajerskega Podravja se nam piše: Vse, kar je prav! A kar počenjajo naši krščansko-„kmetški“ nasprotniki, je pa že od sile in preveč! Naj si bo političen boj, kakoršenkoli že, v familjarno življenje, v zasebnost posameznika naj ne sega. A ljubezni naši protivniki Koroščeve kliče posegajo tudi vmes, njim ni nič svetega. Niti bolezní ne prizanašajo ti dobri kristijani! Toda vsaka sila do vremena ... Ne igrate se z ognjem! Ta peče. In peklo vas bode, če pridemo mi z dejstvi na dan, ki so daleš še zakrita s pajčolanom strpljive molčečnosti. Vi dr. Korošec, vam je „Narodni list“ že zapretil, da vas prime in punco vaših „družinskih razmer“! A tudi mi vam lahko eno zapojemo, da vam bode kar zvenelo po ušesih in da vam bode tudi utrpnil jezik. Zato pa le prav tiho in ponižno: sicer bode pokalo!

— **V Dalmaciji tako kot pri nas.** Kakor poroča reški „Novolist“, je v Praznicah v Dalmaciji duhovnik izpred altarja rekel, da bo izpostavil skozi tri dni sv. Rešnjje Telo, da izžene hudiča (to je kandidata dr. Tresića) iz duš svojih vernikov ter jih navdahne s svetim duhom za duhovskega kandidata Bojanića. Dopisnik dostavlja: „Živio sveta štacuna! Še ene take volitve, pa pokopljejo popje vero in zrušijo cerkev brez pomoči framašonov“.

— **Med tovariši napredni, doma klerikalni** so nekateri naši slovenski učitelji. „Učiteljski Tovariš“ grmi proti klerikalizmu in farškemu „bogočastju“, „sotrudniki“, „Tovariševi“ pa sprejemajo škofa s frakom in klakom pri vstopu v vas. Škof preganja učiteljstvo, člani

tega stanu pa lezejo v prah pred ravno tem škofom. Škof hujska v pastirskih listih proti učiteljstvu, nekateri učitelji pa zlagajo nanj pesmi, ki jih deklamujejo šolski otroci. Ako je pri takih učiteljih kaj zavednosti, uiti so se morali prečudovito logiko. Klerikalizem s škofom na čelu se zgrinja proti učiteljstvu — predsednik učiteljskega — nota bene naprednega učiteljskega društva — pa sprejema škofa. Poznamo mnogo učiteljev, ki gmotno trpe veliko škodo — a tilnika ne klonajo, nekateri pa za nekaj krvavo zasluženih krono postavljajo svoj stanovski in osební ponos v tako čudno luč. Pa ne morda, da bi bilo to tisto, ki se govori: „Strah pred vetrom od zgoraj!“ Ako zapade še mnogo učiteljstva tej bolezni, tužna majka vsemu učiteljstvu, to pravimo mi — učitelji bi pa morali to vedeti sami — kar dokazuje polpretekla doba.

— **Kriva prisega je malenkost.** V nedeljo dne 2. dec. pr. l. je župnik Vurkele v planinskem Dobju s prižnice oznanil, da prideta dne 8. decembra dva misijonarja v Dobje in da se bodo odpustili tudi grehi, storjeni s krivo prisego. „Jaz vem, da je tukaj žalibog tudi nekaj takih, ki so krivo prisegli; pa naj le pridejo, misijonarji jim bodo dali tudi za to odvezo“. Tako torej! Nekaj mesecev prej je bila sodnijska obravnava, kjer je pričalo nekaj župnikovih privržencev in župnik sam. Ako torej župnik ve, da so nekateri krivo prisegli, ve to le o svojih pristaihih, ker drugemu bi se gotovo slabo godilo, ako bi župnik to zvedel. Da so se tudi od sedaj v izpovednici odpustili grehi zaradi krivih priseg, je gotovo; ali nezasišano je, da se ljudi s prižnice poziva, priti k izpovedi zaradi krive prisige. Ali se ne pravi to, nekatere vrste ljudi kar naravnost napeljavati h krivi prisegi! Samo toliko jim je treba paziti, da jih sodnija v roke ne dobi, drugo pa tako ni nič. Zato so pa v Dobjem nekateri ljudje, ki se kar silijo k pričevanju in priseganju. Lepa morala!

— **Krščansko socijalno gospodarstvo.** Naši klerikalci nimajo nikdar dovolj besedi za grajanje gospodarstva mestne občine ljubljanske. Vedno in vedno se zaletavajo vanjo — dasi pri tem ne morejo kljub vsemu naporu iztakniti niti najmanjše nekorektnosti pri njeni upravi. Zadnji čas so iztaknili, da se mestni denar razpislje v nepotrebne namene, našli so, da so se doklade povišale vsled naprave kanalizacije itd. Tega naši krščanski socijalci ne morejo prenesti. Čemu treba kanalizacije, čemu drugih zdravstvenih odredb, se poprašujejo, saj so preje tudi ljudje živeli, ko ni bilo kanalov in je voda po deževju dneve in dneve stala po cestah, kmetško ljudstvo je mnogo bolj zdravo od mestnega, akoravno se mu pogosto gnojine steka v vodnjak! S takimi argumenti se bojujejo naši klerikalci proti sedanjí mestni upravi in ji očitajo, da ne zna gospodariti. Naj nam dovoli naša katoliška gospoda, da v par besedah osvetlimo gospodarstvo krščansko socijalnega Dunaja, ki je našim klerikalcem v vsakem oziru vzor. Mestna občina dunajska je preplačala plinarne za 40 milijonov, stari tramvaj za 16 milijonov, novega pa za sto odstotkov njegove vrednosti. Ves ta denar je šel v žep ljudi a la Rothschild. Ko so krščanski socijalci prevzeli dunajsko mesto od liberalne stranke, je imelo mesto dolga 165 milijonov. Krščanski socijalci so pa ta dolg v enem letu nagnali na 540 milijonov, tako da mora Dunaj vsako leto plačati 196 milijonov na obrestih od tega dolga. Kako se pa denar lahkomi-miselno razsipa, dokazuje, da se je izdalo na Dunaju za sprejeme in pogostitve v petih letih krščansko socijalnega gospodarstva 234.488 K, za slavnosti pa 398.088 K. Samo leta 1905 je šlo za slavnosti in bankete 192.601 K. Ko se je obhajala 50letnica Severne železnice, priredil je krščanski Dunaj banket, ki je stal samo 67.255 K, dasi bi ga morala prirediti pravzaprav Severna železnica. Dunajski občinski svet je leta 1904 dobil izplačane za dijete, komisij-ske pristojbine, vozove oz. potne

stroške samo 1.098.038 K. Ko je leta 1906 par knezov in grofov priredilo na Dunaju pasjo razstavo, dal jim je dunajski obč. svet 300.000 K podpore, dasi je v isti seji odklonil predlog za ustanovitev zavetišča za take, ki nimajo stanovanj. Ko je bil na Nižje Avstrijskem še liberalni dež, zbor, dajal je vsako leto več tisoč za pohablence. Komaj so krščanski socijalci prišli na krmilo, črtali so takoj tako podporo, da so imeli več za polnitev svojih lastnih žepov. Tako gospodarijo krščanski socijalci, kadar dobe moč v roke!

— **Imenovanje pri sodišču.** Pisarniška oficijanta Feliks Rus v Litiji in Mihael Luznar v Škofji Loki imenovana sta o. kr. sodnim kancelistom in sicer prvi za okrajno sodnijo v Litiji, drugi za okrajno sodnijo v Kranjski gori.

— **Vojaška vest.** Naš rojak o. in kr. profesor na pomorski akademiji v Reki g. dr. Ljudevit Böhm je pomaknjen v VII. (sedmi) činovni razred.

— **Dobrota je pač sirota.** Včeraj za 8. uro zvečer bila je sklicana seja zaupnikov narodne napredne stranke v posebno sobo pri gostilničarju „Flegarju“. Seveda ni imel gospod Flegar boljše opravila, kakor stvar spraviti med svet; dasiravno je bil naprošen, naj za to sejo rezervuje posebno sobo kar je tudi obljubil. Obljube seveda ni držal, temveč je prepustil sobo tudi drugim gostom in skrbel še poleg tega zato, da so njegovi somišljeniki „Gostinčarjev fantek“ vulgo baron „Pikoa“ in kasist ter uradni sluga ljubljanske plinarne Svetlin, par paznikov prisilne delavnice in še pet drugih klerikalnih matadorov je bilo prišlo v to sobo. Naravno je, da smo naprednjaki sejo odpovedali. Možiček Gostinčar je, ko je nekaj naših zaupnikov odšlo, otvoril shod S. L. S. Ta fantek je grozil nekemu našemu pristaisu, da mu bo priskrbel ričet na Žabjeku, ako ga bo motil med govorom. Premalenkostno je to Gostinčarjevo revše, da bi kdo na njegovo backovanje in meketanje reagoval; ker je pa lagal, da smo narodovci nameravali imeti shod ter povabili na ta shod čez 200 somišljenikov, se je oglasil naš pristais, da je to laž — in ker je bil Gostinčarček postavljen na laž, je pa koj grozil z ričetom! Kaj pa, da se je bati ljudi, ki nosijo red „v. metle“ in red „tiskarskega črnila.“ Ne omenili bi vsega tega, ker je premalenkostno, če bi nam ne sililo pero v roke, da tudi javnost malo spozna g. Flegarja, ki se je v svojim značajnim ravnanjem tako lepo zahvalil za izkazane mu dobrote. Dobrota je pač sirota.

— **Na napačni poti.** Prejeli smo naslednje pismo: Gospod urednik! Vi ste na napačni poti, ker ste proti kandidatom Gostinčarju in Kregarju. Jaz vam povem, da bodeta ta dva rešila ne samo našo lepo Kranjsko in belo Ljubljano, temveč vso Avstrijo. Pravijo, da je Avstrija zadolžena; ni čudno, ker so bili poslanci doslej samo ljudje, ki so v državni zbornici rabili celo jato služabnikov, lakajev, in kadar so kaj razbili pri obstrukciji, so prišli razni obrtniki popravljat polomljene fotele in mize. To je zadolžilo našo državo. Odslej mora biti drugače. Naš dični Gostinčar bode lahko prevzel posle snaženja in pometanja v državni zbornici, saj je v tem „narodnem“ delu bolj izkušen, kakor na pr. župan Hribar. In Kregar, ponos in dika naše slovenske stolice, ta bode lepo popravil in zalotal vse polomljene zvonce, lestence itd. Premislite, preračunajte, ali niste na napačni poti, ko ste proti Gostinčarju in Kregarju, ki bodeta edino na ta način znižala — državni dolg. Tako sodim po svoji skromni pameti in mislim, da je prav. Lorenc Pametuški.

— **H koncertom „Glasbene Matico“: Verdijev „Requiem“.** Iz razlage „Requiem“, ki ga je izdala „Glasbena Matica“, nadaljujemo nekaj važnejših točk. Skladba sestoji iz sedmih delov, katerih drugi del ima deset pododdelkov, sedmi pa pet pododdelkov. Najdaljši in najširše zgrajen je drugi del „Dies irae“ (Dan jeze), ki daje celemu „Requiemu“ svoj značaj. V vsej svetovni literaturi te vrsti mu zastopaj iščemo para, tako izviran in genialen je v svoji koncepciji in pretresljiv v izvedbi groze in strahu pred poslednjo sodbo. Grozna slika se razvija pred nami, slika sodnega dne, ko se bo zemlja v prah drobila in bo človek vstajal k ostri poslednji sodbi. Vse zre križem v orkestru in zboru, vsa sredstva so uporabljena, da nam slikajo zmešnjavo, strah in skesanost. Tu so odtrgani akordi v celem orkestru, tam skrajno hitri teki navzgor in z viška navzdol kakor strele na nebo in njim sledi grom, tu sopro se v trepetu vale široke plasti kakor sklad oblakov; tu so dolgi ječaji zbora, na visokem

g, med tem ko drugi glasovi z visokega ječanja kromatično navzdol postopajo v globine skesanosti, tam so zopet pretrgane, poluglasno govorene besede, tako da glasba prehaja iz največje raburjenosti obupa v skesano trepetanje, kjer se čujejo le še glasni utripi srca. V ječaje zbora pa se še mešajo tudi trompete in pozavne, naznanjajoče, da se bliža sodnik. Pričenja se skoraj scenično zgrajena zadnja sodba. Štiri trompete v orkestru, katerim iz daljave odgovarjajo štiri druge trompete, značijo angele, ki trobijo na vse štiri strani sveta, naznanjajoče, da se sodba pričinja. S skrajno močjo izvedeni orkestralni stavek pločevinastih trobil (rogov, trompet in pozav) uvaja v fortissimo bučeji zbor: „Tuba mirum.“

— **Verdijev Requiem.** Pevkam in pevcem se naznanja, da nocoj ne more biti prva generalna skušnja, ker je vojaška godba naznanila, da za nocoj ne more biti na razpolago. Prva generalna skušnja z zborom in orkestrom bo torej jutri, v petek, zvečer točno ob 8. uri v dvorani Uniona.

— **Slovenska opera na gostovanju.** Slovenska opera se je poslovila od kavalirskih Varaždinov v slavnostno predstavo opere „Zrinjski“ v proslavo 70letnice hrvatskega komponista Iv. pl. Zajca. Občinstvo se je pristržno poslovilo od pevcev ter poklonilo g. kapelniku Benišku lovorenec, srebrno okovano taktirko in zlato verižico za uro, g. Ouředniku in g. Betettu vsakemu lovorenec, gospej M. Skalovi šopek z zlato zapestnico z briljanti in gđč. V. Kočvarjevi šopek. Dr. P. Magdića „Naše pravice“ poročajo, da je „Zrinjski“ trikrat dubkom napolnil hišo in dosegel največji umetniški uspeh. „Palmo večera je odnesel g. Ouřednik. Njegov krasni bariton je zapustil v nas uprav neizbrisen vtisk velike sigetske tragedije“. O gospodu Betettu pišejo „Naše p“, da je „s svojim lepim basom in dovršeno igro izzival nove aplavze in odobravanje“ ter da je mladi in nadarjeni umetnik vrlo redka in sposobna sila“. Gospa Skalova je pela Evo „stolico srca in virtuoznosti, da je bila opetovano izzvana od publike“. Tudi gđč. Kočvarjeva (Jelena) je zelo ugajala. Vsi pevci so peli hrvatski ter so besedilo lepo izgovarjali. „Agramer Tagblatt“ poroča takisto o velikem umetniškem uspehu „Zrinjskega“ ter kakor „Naše pravice“ konstatuje najlepši najpopolnejši uspeh gostovanja slovenske opere v Varaždinu. Vsi člani so ostavili najugodnejši spomin. „Agramer Tagblatt“ piše dalje: „Primadona ga. Skalova je bila v operah „Lucija Lammermoor“ in „Traviata“ kot igralka in pevka resnična umetnica. Gđč. V. Kočvarjeva je bila ljubka subreta, ki se je znala dobro izkazati zlasti v operi „Zrinjski“ kot Jelena. V opereti „Zvonovi kornevilski“ je bila v svojem elementu. Baritonist Ouřednik in basist Betetto sta se zlasti v „Zrinjskem“, „Trubadurju“ in „Faustu“ izredno odlikovala. Mestni orkester je spretno vodil gospod Benišek. „N. Pr.“ kličejo torej pevcem pri njih odhodu: „Živili slovenski umetnici! Dao bog, te nas opet do godine obradovali svojim gostovanjem!“ — V Karlovcu se je otvorila operna stagiona s „Faustom“ z lepim uspehom. V večjih operah bo gostoval g. E. vitez Cammarota. Iz Karlovca pojde naša opera v Osek in potem v Sarajevo. Repertoar družbe obsega 6 raznih oper in 1 opereto.

— **Komercialni uradni dnevi na postajah državne železnice.** Ravnateljstvo državnih železnic razglašja, da bodo komercialni uradni dnevi v Kočevju 4. t. m., na Jesenicah 6. t. m. in v Ljubljani 7. t. m. in sicer vsakokrat dopolne od desetih do dvanajstih v dotičnih postajnih pisarnah. Trgovci se na te uradne dneve posebno upozarjajo.

— **Javna vinska pokušnja v tukajšnji deželni višnji kleti** pod kavarno „Europa“ je nocoj, od 8. do 10. ure.

— **„Kje naj zgradim svojo tovarno?“** Pod tem naslovom hoče izdati Viktor Steiner na Dunaju v nemškem jeziku knjigo, v kateri bodo opisane one občine, ki so vsled danih predpogovor priprave za ustanovitev industrijskih podjetij. Na to delo se opozarjajo občine in zasebni interesente, in se obenem vabijo, da pošljejo potrebne podatke izdavitelju Viktorju Steinerju na Dunaju, II/1, Am Tabor 18. Želje se podatki o geoloških posebnostih, prometnih sredstvih, vodnih močeh, osrednjih napravah za razsvetljavo in proizvajanje obratnih sil, ugodnostih, ki jih nudijo občine lastnikom obrtnih podjetij, o delavskih močeh in mezdah, skratka o vseh onih razmerah, ki posebno priporočajo zgradbo industrijskih naprav v kakem kraju.

— **Otrok zgorel.** Na Pšati v ljubljanski okolici je zgorela 5½ letna Marija Buš, ki je na polju skakala

čez ogenj in se ji je vnela obleka. Umrla je na prevozu v bolnišnico.

— **Angleški časniki na Kranjskem.** Družba angleških časnika, zastopnikov odličnih dnevnikov Britanije napravi v dobi od 18. maja do 8. junija izlet v Avstrijo in poseti med drugim tudi Kranjsko, oziroma Ble. d. Angleži pridejo 5. junija in ostanejo dva dni na Bledu, odkoder napravijo izlet v Bohinj.

— **Velik spomladanski vinski sejem v Krškem.** Kakor navadno, priredi podpisana občina tudi letošnjo spomlad veliki spomladanski vinski sejem v Krškem v nedeljo, dne 5. maja, ob 10. uri dopolne na Gregoričevem vrtu v Krškem. Na ta sejem prinese vinogradniki svoja vina ne samo iz krškega in novomeškega okraja, marveč tudi iz spodnještajerskega. Zato je osigurano, da bo veliko dobrega vina na prodaj. — Ker do jeseni ne bo nikakega sejma več in ker bo po tem sejmu preostalo vino na ceni znatno poskočilo, se pozivljajo vsi kupci iz vse Kranjske in Štajerske, kakor tudi oni kranjski vinogradniki, ki so svoje vino že prodali, da pridejo v kolikor možno obilnem številu na sejem, ker pri tem si lahko nekateri že za prihodnji vinski pridelek osigurajo pridelovalce, oziroma kupce. Priporočamo našim vinogradnikom, kakor tudi gostilničarjem in vinskim trgovcem, da se odzovejo v mnogobrojnem številu, ker bo obenem strokovni razgovor o sredstvih za razpečevanje našega vinskega pridelka v tujino ter o novih vinskih postavah, s katerimi se morajo vinogradniki in vinski trgovci temeljito seznaniti. Omeniti je še, da gre sedaj od 1. maja naprej jutrajšnji vlak z Zidanega mosta proti Zagrebu ob 8. uri 55 min. ter dospe v Krško ob 10. uri 11 min. Iz Krškega pa gre popoldanski vlak ob 3. uri 10 min. ter ima v Zidanem mostu takoj zvezo z brzovlakom, ki pride ob 5. uri 30 min. v Ljubljano. Tako lahko Ljubljancje, Gorenjci in Notranjci vse v enem dnevu opravijo, ne da bi jim bilo treba kje prenočiti, odnosno predolgo čakati na Zidanem mostu, ker s prvim majem se je vpeljal nov poštni vlak, ki odide ob 7. uri 15 min. iz Ljubljane ter ima takoj zvezo z devetim vlakom proti Zagrebu. V slučaju deževnega vremena se sejem vrši naslednji četrtek, dne 9. t. m.

Občina Krško.

— **Ne bo še šla v Ameriko.** Ko bi znana Marija Lukšič, katero so zadnjič v Ljubljani prijeli, takrat vedela, da bo treba zaradi tistih 520 kron, ki jih je namesto svoje mačeha pri novomeški pošti dvignila, sedeti tri mesece v ječi, bi bila danes gotovo že blizu Amerike. Ali njej se v Ljubljani jako dopade, zato je pozabila na Ameriko. Te dni so pa gospodje pri novomeškem okrožnem sodišču sklenili, da to nikakor ne gre, v edo ma drug denar dvigati pri poštnem uradu, čeprav se je nakaznica glasila na njeno ime. Stanovala ni v Jurni vasi, kakor njena mačeha, pač pa v Kandiji, v Jurni vasi je ob priki le izvedela, da njena mačeha pričakuje ta denar iz Amerike. Od vsega veselja preostaja ji edina tolažba, da zaradi slinihi „pomot“ to pot na bo prvič „sedela“ in pa, da je za Ameriko tudi še pozneje časa dovolj.

— **Obesil se je v Sibirskih v Logatcu Siletni starček Tumle** vsled domačih preprirov. Prenesli so ga v gorenjelogaško mrtvašnico. Prošnjo sorodnikov, da naj mu zvoni in naj se ga krščansko pokoplje, je župnik Lavrič odklonil. Tumle je bil vedno pobožen ter je zahajal vsako nedeljo k maši. Preživljal se je z izdelovanjem poljedelskega orodja.

— **Prostovoljnega gasilnega društva na Dobračevi** plesni venček ne bode, kakor je bilo naznanjeno, v soboto, dne 4. maja, ampak v nedeljo, dne 12. maja, ob 4. uri popoldne v prostorih g. Fr. Blažiča na Dobračevi.

— **Tiček je ušel!** Kakor se nam iz Celja poroča, je te dni izginil tamošnji trgovec in steklar H. Prettner. Vzela ga je noč. Pravijo, da jo je pobrisal v Ameriko. Marsikaj se govori po mestu o tem „glazarju“. Mož je imel v slednjem času mnogo dela pri „Deutsches Haus“ in pri „Eisenhofu“; tu je oskrbel vse steklarske potrebščine. To mu je nabavilo kredita, ki si ga je tudi pošteno „prišpognil“. In s tisočaki jo je menda odkuril. Kako in kaj, kazala bode prihodnost. Ta mož-reneget imel je znatno oporo pri celjskih nemških veljajah, kakor so: Rakusch, Stiger, Jabornegg, König, Wehrhann. Bon appetito, signori!

— **Glavna skupščina okrajne bolniške blagajne v Voloski** se je vršila ob mnogobrojni udeležbi delegatov v nedeljo, dne 28. aprila t. l. v veliki dvorani „Narodnega doma“ v Voloski. O tem se nam piše od tam: Zborovanje je otvoril gosp. dr. Iv. Pošćić, ter govoril o poslovanju blagajnične uprave v letu 1906. Okr. bolniška blagajna stoji na dosti trdnem stališču in v pravih rokah. V letu 1906. je bilo vpisanih 49.445

članov, torej 5.263 več nego l. 1905. Podpore se je v letu 1906. izplačalo 2153 članom za 25 448 dni 40 403 K 14 v, za 8.628 K več nego l. 1905. Predpisanih donoskov gospodarjev in delavcev je bilo 71 520 K 27 vin., vplačalo se je pa 81 032 K 90 vin. Tudi se je v letu 1906. vplačal zaostali prispevek v znesku 20 319 K 99 v. 31. dec. 1906. znašajoči zaostali prispevek v znesku 23 319 K 46 vin. se plača tekoče leto, kakor je navada, da se plača vedno naslednje leto. Rezervni sklad je znašal z 31. dec. 1906. 48.699 K 25 vin. Kakor se vidi po gornjih številkah, stoji naša okrajna bolniška blagajna na boljših nogah, kakor vsaka druga v Istri. In vendar to našim socialnim demokratom ni prav, ker bi radi, da bi bila prazna, kakor mora po njih mnenju biti vsaka blagajna, posebej pa še bolniška, katera edina je za dobrobit delavskega stanu. Zato so mnenja, da se mora rezervni sklad razdeliti med nje. Delavci, ki so te krajarje, ki leže v rezervnem zakladu, za slučaj njihove nesposobnosti za delo, s težkimi žulji zaslužili, so obrnili soc. demokratom hrbet in volili sedanjo upravo, s katero smo bili vedno zadovoljni. Uprava bolniške blagajne je v dobrih, a tudi v narodnih hrvaško-slovenskih rokah in smo prepričani, da nam je ne bodo iztrgali iz teh rok nikoli, od bogve kod privandranim nemški ali pa lahonski socialno demokratični gladihi.

Slovenski delavec.

— **Občinske volitve v občini Moščenice okraj. glav. Volosko.** Istrski Slovenec nam piše: V mesecu decembru prošlega leta je potekla funkcijska doba sedanjemu občinskemu zastopstvu v Moščenicah. Po zakonu bi se morale vršiti občinske volitve najkasneje januarja t. l. Ker smo pa v Istri, kjer vlada samo volja italijanske komore, se pa te volitve še do danes niso vršile in kakor vse kaže, se tudi še dolgo ne bodo. Zakaj? Ker je komora uvidela, da bodo njeni pristajali kakor v občini Veprinac propadli. Komora sedaj išče sredstev, s katerimi bi izvela svoje plačane pripadnike v moščenški občini iz blata. Našla je že eno tako sredstvo, namreč imenovanje častnih občinarjev, katero sredstvo pa vsled zavednosti občanov ni uspelo, kakor se je že svojačasno omenilo v "Slov. Narodu". Ker se ta manipulacija komori ni posrečila, odlaga z občinskimi volitvami, samo da bi si podaljšala gospodarstvo nad občino. — Italijanska komora v Istri pa menda nima v žepu samo poedinih občin, ampak, kakor se vse vidi, tudi okrajna glavarstva in menda tudi samo namestništvo z uradniki vred, ker se nihče ne premakne, kadar bi bilo treba braniti domači hrvaško-slovenski narod. Vse drugo se pa godi, kadar si komora domišlja, da se je od naše strani godi krivica. Takrat je pa samo na migljaj komore vse na nogah od zlatega c. kr. ovratnika pa do zadnjega vladnega uslužbenca. Take razmere se morajo korenito spremeniti.

— **Umrl** je v Zagrebu odvetnik dr. Ivan Zahar, star 61 let. Prejšnja leta je veljal za najboljšega hrvaškega povestničarja in lirika, koncem sedemdesetih let se je pa podal na politično polje in kot poslanec stal vedno na odličnem mestu.

— **Trehub si je prerazela** v Belovaru na Hrvatskem kmetica Kata Šimič. Bila je v bolnici operirana zaradi želodčne bolezni. Vsled operacije je bila pri mrčni zavesti in v takem stanju si je prerazela trehub in umrla v grobnih mukah. Proti malomarnim čuvaricam se je uvela preiskava.

— **V vodu je utonila** 52letna Pavlina Bolkovac v Sisku. Zaje-mala je vodo iz njega, pri tem jo je pa zadel mrtvoud in padla je v vodo, kjer je našla smrt.

— **Cela klapa pod ključem** Včeraj je policija aretovala l. 1886. v Šmartnem pod Šmarno goro rojenega in v Šmarje pri Ljubljani pristojnega delavca Jakoba Javornika, kateri je pred kratkim, kakor smo že poročali, v družbi Franceta Galjota in Ivana Selskega ukradel voziček in navijač, katero so potem hoteli v neki gostilni prodati, a so prišli preje v roko pravice. Ko so se bili med potom sprli zaradi izkupička, sta zadnja dva Javornika nagnala in hotela biti sama deležna plena. Javornik je šel potem spat na nek hlev in ko je videl, da gresta njegova tovariša s stražnikom, se je neki silno smejal ter jima je prav iz srca privoščil, sebesto še, ker preje nista bila zadovoljna plen enakomerno razdeliti, a sedaj je pa njega samega zadela ista usoda in tako je preskrbljeno, da se cela klapa v hiši gospod. skupno kratkočasi.

— **Pes je popadel** na Zabjeku 13letnega šolskega učenca Viktorja Zajca in ga na levi roki poškodoval. Lastnik psa je znan.

— **Tri železne verige** so bile ukradene prodajalcu premoga v Metelkovih ulicah št. 27 Valentinu Kugi. Ena je bila dolga 3 m.

— **Nesreča.** Ko je šel predvčerajšnjim dopoldne po Florjanskih ulicah zasebnik Marka Vider, ga je došel poštni voz, ga podrl na tla in tako poškodoval, da so ga morali prepe-ljati z rešilnim vozom v deželno bolnišnico.

— **Z vilami je zabodel** neki hlapec psa-berhardinca gđ. Josipine Jermanova. Pes je bil vreden 300 K.

— **Zatekel se je** včeraj zjutraj rjav, dolgodiakast pes brez znamke, ki čuje na ime "Sultan". Kdor ga je ujel, naj obvesti ključavničarskega mojstra g. Jakoba Valanta na Prulah šte. 6.

— **Našla je delavka** Marija Vrhovnikova denarnico z manjšo vsoto denarja in jo oddala na magistratu.

— **Ljubljanski sekstet na lok** koncertuje danes ob 10. uri zvečer v kavarni "Austria". Vstop prost.

— **Koncert.** Danes zvečer bo velik koncert s petjem v gostilni pri "Črnom orlu". Začetek ob 8. uri. Vstopnina prosta.

— **Jugoslovanske novice.** — Svečanost v čast skladatelju Zajcu v Zagrebu. Najbolj znan skladatelj na slovanskem jugu je brez dvoma Ivan pl. Zajc. Njegove zasluge za jugoslovansko, pred vsem seveda za hrvaško glasbo so nepe-čenljive, zato se bo tudi njegovo ime blestelo med prvimi delavci na kulturnem polju hrvaškem. Ivan plem. Zajc je bil rojen l. 1834. na Reki, kjer je leta 1849. končal svoje gimnazijske študije. Radi njegove izredne glasbene nadarjenosti ga je oče Ivan, ki je bil ravnatelj glasbenega instituta na Reki, poslal na konservatorij v Milan, kjer mu je bil učitelj slavni Rossi. Glasbene nauke je dovršil leta 1855. Svojo prvo službo je dobil na Reki, kjer je postal kapelnik mestnega gledališča. Tu je do leta 1862, katerega leta se je preselil na Dunaj, kjer je deloval na "Karltheatru" in "Quaitheatru". Na Dunaju se je seznanil s hrvaškimi dijaki; ti so Zajca, ki se mu je že na Reki jelo vzbujati narodno čuvstvo, docela pridobili za hrvaško stvar. Prva njegova v hrvaškem duhu komponirana stvar je popularni moški zbor "Zadnji časi Zrinjskoga" v letu 1866, zbor, ki je široj jugoslovanskih zemelj znan pod imenom "U boj". Kmalu nato so sledile kompozicije "Večer na Savi", "Istočna zora", "Bože živi" i. dr. S temi deli je Zajc zapustil kozmopolitsko glasbo in stopil v kolo hrvaških glasbenikov, med katerimi si je skoro priboril prvo mesto. Ko se je leta 1870. v Zagrebu na narodnem gledališču uvedla opera, so poklicali Zajca v metropolo Hrvatske, da prevzame upravo gledališkega orkestra in glasbenega zavoda. Ravnatelj opere je ostal Zajc do leta 1889, ko se je na ukaz bana grofa Khuena-Hedervaryja opustil v Zagrebu opera! L. 1880 je slavil Zajc 25letnico svojega delovanja in je bil pri tej priliki izvoljen za častnega člana mesta Zagreba. Leta 1895. je bil ob priliki svojega umetniškega delovanja odlikovan z viteškim križcem Fran Josipovega reda in dvignjen v plemski stan. L. 1904. je Zajc slavil svojo 70letnico v popolni čistosti duha in telesa, še vedno neumorno delaven na hrvaškem glasbenem polju. Ivan pl. Zajc spada med najplovitejše sodobne glasbenike. Število njegovih skladb je ogromno: do vršil je dosedaj 1022 kompozicij. Med temi je 21 oper, 30 operet, 60 kantat, 23 igrokazov, 53 himen, 37 davorij, 169 raznih zborov, 51 koračnic, 7 napitnic, 5 nagrobnic, 97 raznih napevov, 120 cerkvenih skladb itd. Pretekli četrtlet so izvajali v Zagrebu njegovo najnovejšo delo — alegorično opero "Prvi greh". Po iniciativi pevskega društva "Kola" so priredili pretekli četrtlet v Zagrebu veliko svečanost v proslavo Zajčeve 70letnice, ki bi se morala slaviti pred štirimi leti. Slavnost je bila v hrv. narodnem gledališču. Tu so se poklonile slavljencu razne deputacije in mu izročile krasne častne darove. Gđ. Vilharjeva je deklamirala slavnostni prolog, ki ga je Zajcu na čast zložil F. Ž. Miller. Nato se je proizvajala z velikim uspehom Zajčeva alegorična opera "Prvi greh". V petek zvečer so priredili jubilarju na čast v dvorani kola slavnostni komerz, ki se ga je udeležilo najodličnejše občinstvo. Med drugimi korporacijami je slavljencu čestitala tudi "Glasbena Matica" v Ljubljani. Slavnost so je završila v najlepši harmoniji in poka-zala, da hrvaški narod ve ceniti zasluge svojega največjega skladatelja.

— **Nov dramaturg** belgradskega gledališča. Dosedanji dramaturg srbskega narodnega gledališča v Belgradu — znani srbski pisatelj Branislav Nušić je podal demisijsko, ki jo je naučni minister takoj sprejel. Na Nušićevo mesto je imenovan za dramaturga profesor Rista Odavić, urednik srbskega ilustriranega leposlovnega lista "Nove Iskre" v Belgradu.

* **Najnovejša novica.** Atentat na guatemalskega pred-

sednika se ni izvršil s bombo, temuč s podzemsko mino.

— Tisa je preplavila bregove na dva metra visoko. Mnogo lesenih hiš so valovi odnesli.

— **Nesreča v rudniku.** V rudniku Aquesses pri Lježu v Belgiji je voda vdrla v rudnik. 16 rudarjev je utonilo.

— **Predsednik najvišjega** sodnega dvora dr. Steinbach je vložil prošnjo za upokojitev. Za njegovega naslednika se imenujeta dr. Ruber in justični minister dr. Klein.

— **Mraz v Italiji.** Dočim je bilo pretečni teden okoli Milana do 20 stopinj Celzja, se je vreme prevrglo ter je zapadel sneg.

— **Grad "Ahilejon"** na otoku Krfu, nekdanji last pokojne cesarice Elizabete, je kupil nemški cesar.

— **Za župana v Lvovu** je izvoljen dosedanji podžupan Cihcinski.

Zaupnikom narodno-napredne stranke po deželi!

Po novem volilnem zakonu ima vsaka stranka, ki je postavila svojega kandidata pri državnoborskih volitvah, pravico, da imenuje v vsaki občini, kjer se vrše volitve, svoje zaupnike, da prisostvujejo volilnemu aktu in pazijo na to, da vrši volilna komisija svojo dolžnost strogo in nepristransko po zakonitih predpisih. Te zaupnike mora naznaniti politični oblasti vodstvo vsake posamezne stranke.

Ker je že skrajni čas, da se ti zaupniki sporoče politični oblasti, pozivljamo nujno naše somišljenike, oziroma krajne volilne odbore narodno-napredne stranke, naj strankinemu vodstvu nemudoma naznanijo za vsako občino, ki je volišče, imena dveh zaupnikov, ki bosta prisostvovala volilnemu aktu v dotični občini kot narodno-napredna poverjenika! Vsa pisma, tičočna se zaupnikov, je treba poslati na pisarno dr. Trillerja in dr. Novaka v Ljubljani.

Pozivljamo somišljenike vnovič, naj se pobrigajo za to, da se strankinemu vodstvu pravočasno naznanijo zaupniki v vsaki občini, zlasti pa v takih, ki jih imajo nasprotniki v svojih rokah. Naši zaupniki pri volitvah v takšnih občinah so neprecenljive vrednosti, ker lahko kontrolirajo delovanje volilne komisije.

Volilne.

(Žilindri posvečene)

Ne švigajo mačke se nikdar zastoj — in žilindra "zaslužil" že cel je milijon.

Poprej liberalci bil naš je junak — sedaj je pa farški, sedaj je graščak.

Poprej mu kot kozel duhovnik smrdel — sedaj pa že vero v zakup je prevzel.

Poprej vam dosledno boga je tajil, iz božje besede vam norce je bril.

Sedaj pa hinavsko obrača oči, duhovno posodo vam vsako časti.

Poprej je ponižno očeta častil — uradnik državni mu oče je bil.

Sedaj mu najgrši uradni trpin: očita mu žetlje uradniški sin!

Pri "Ljudski" uživa brezmejni kredit: tako je ubožec postal imovit.

Graščine kupuje in plača takoj, po leti v Tirolih poišče pokoj.

Težavni to posli in majhen je "lom", "zaslužil" si komaj je bore milijon.

Podoba je prava to žilindre — moža, ki norca se dela iz vsega sveta.

Poznan vam po svetu okrog in okrog kot žilindra značajni — mož čistih je rok.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 2. m. ja. Uradno se na znanja, da se snide novi državni zbor dne 18. junija. Koj po volitvi se snid-jo voditelji nemških naprednih strank, da ustanove zvezo nemških svobodomiselnih skupin, ki naj v družbi s Čehi in Poljaki ustanovi parlamentarno večino ter potisne klerikalce vseh vrst v manjšino.

Dunaj 2. maja. "Alldeutsche Correspondenz" poroča, da se v zadevi dvornega svetnika dr. Ploja, ki ga je bivši vsenemški poslanec Stein v javni seji poslanske zbornice obdolžil hudo-delstva po § 128 kaz. zak. — zgodilo se je to takrat, ko je Stein obdolžil tudi Šusteršiča in Šukljeta nepoštenih dejanj — pri okrožnem sodišču v Ljubnu na Gor. Štajerskem zaslišujejo priče. Preiskavo vodi pristav dr. Lebzelter. Tudi na Dunaju je bilo v tej zadevi zaslišanih nekaj prič.

Berolin 2. maja. Minister Aerenthal je včeraj bil pri cesarju v posebni avdijenci in povabljen na dvorni obed Z. Bülowom je imel že tri konference.

Dunaj 2. maja. Aerenthal pojda še ta mesec v Racconigi, kjer se snide s italijanskim kraljem, in potem v Besio, kjer se sestane z italijanskim ministrom zunanjih del Tittonijem.

Dunaj 2. maja. "Wiener Zeitung" razglša, da je cesar sekcijskemu svetniku v pravosodnem ministstvu, dr. Janku Babniku, podelil red železne krone III. vrste.

Pariz 2. maja. Prvi majnik je minil mirno. Ruski državljani Jakob Lav je iz revolverja ustrelil in ranil nekega vojaka. Polcije ga je komaj rešila, da ga ni ljudstvo ubilo.

Gospodarstvo.

— **Mestna hranilnica ljubljanska.** Meseca aprila 1907 je vložilo v Mestno hranilnico ljubljansko 1119 strank 945.893 K 63 v, 892 strank pa dvignilo 946.924 K 78 v.

— **Splošno kreditno društvo v Ljubljani.** Denarni promet meseca aprila 1907: Sprejemki 414.076 K 21 v, izdatki 413.426 K 58 v., skupaj 827.502 K 79 v. Denarni promet od 1. januarja do 30. aprila 1907 2.331.784 K 36 v.

— **Kmetijska posojilnica ljubljanske okolice,** reg. zadruga z neomejeno zavezo v Ljubljani. Bilanca z dnem 30. aprila 1907. Aktivna: Gotovina 67.388 K 34 v, naložen denar 1.173.753 K 40 v, posojila 9.930.688 K 13 v, prehodni zneski 5370 K 40 v, inventar 5378 K 24 v, zaostale obresti 31. dec. 1906 89.145 K 36 v. Vrednostne listine 400.361 K 75 v, zadrugi dom 205.541 K 38 v, zadrugi hiši 128.542 K 18 v, zadrugi zemljišče 109.242 K 32 v. Pasiva: Deleži 26.006 K, hranilne vloge 11.843.056 K 65 v, rezervna zaklada 180.784 K 86 v, pokojninski sklad 19.749 K 46 v, predplačane obresti 31. dec. 1906 26.777 K 14 v. Upravno premoženje 12.115.411 K 50 v. Denarni promet 18.760.580 K 44 v.

— **Mestna hranilnica v Kamniku.** V mesecu aprilu 1907 je 190 strank vložilo 55.893 K 25 v, 181 strank dvignilo 63.146 K 47 v, 12 strankam se je izplačalo hipoteknih posojil 27.550 K, stanje hranilnih vlog 1.513.733 K 56 v, stanje hipoteknih posojil 1.184.513 K 44 v, denarni promet 261.297 K 95 v.

— **Mestna hranilnica v Kranju.** V mesecu aprilu 1907 je 439 strank vložilo 210.713 K 34 v, 393 strank dvignilo 133.996 K 85 v, 17 strankam se je izplačalo posojil 53.500 K, stanje hranilnih vlog 4.252.692 K 84 v, stanje posojil 2.502.378 K 50 v, denarni promet 509.419 K 93 v.

— **Mestna hranilnica v Novem mestu.** V mesecu aprilu 1907 je 273 strank vložilo 154.399 K 60 v, 248 strank dvignilo 133.152 K 04 v, torej več vložilo 21.247 K 56 v, 10 strankam se je izplačalo hipoteknih posojil 6300 K — v, 300 menic se je eskomptovalo za 103.282 K, stanje vlog 3.009.002 K 13 v, denarni promet 557.808 K 61 v. Vseh strank je bilo 1219.

Svila za neveste

od 85 kr. do gld. 11.35 per meter v vseh barvah. Franko in že ocarinjeno se pošilja na dom. Bogata izbira vzorcev se pošlje s prvo pošto. Tovarna za svilu Henneberg, Zürich. 3 107-4

strjeno in tako
Sarg glicerina
mijlo
napravljeno kažo
belo in nežno.
Dobi se povsod.

Poslano.*

Kdorkoli bi vzdrževal oziroma raznašal kakršnekoli izmišljotine ne-normalnih oseb o naši hčerki, se opozarja, da se proti vsakršnemu obreko-vanju uvede strogo kaz. postopanje.

V Ljubljani, 2. maja 1907.

Rodbina Jebačin, slikar.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Poslano.

C. kr. priv.

Riunione Adriatica di Sicurtà
v Trstu.

Občni zbor te zavarovalne družbe se je vršil 25. aprila t. l. Iz predloženega ravnateljskega poročila in računskih zaključkov za 68. upravno leto (1906) navedemo sledeče bistvene podatke.

V oddelku zavarovanja na življenje se je vložilo 10.469

ponudb za K 65.450.756 — zavarovane glavnice; izdane police so znašale K 56.909.218 —. Stanje zavarovanja je znašalo koncem 1906 okroglo 358 milijonov kron

glavnice in K 1.041.405 letnih rent. Čisti prirastek glavnice znaša K 39.565.444 —. Premij se je prejelo K 16.636.454 —, a izplačalo za smrtne slučaje in doživlja ter za rente K 7.076.155 —. Za velik del zavarovanega stanja preračunila se je premijska rezerva po obrestni meri 3 1/2% — namesto kakor do sedaj po 4% — ter postavila v bilanco za 1906. — Iz tega preračuna po 3 1/2% ter iz razširjenja po družbi novouvedenih splošnih pogojev na vsa tekoča zavarovanja izvirajoči prezahtevki se je zalagal iz pomožne, za to svrhu nabrane premijske rezerve od K 2.000.000 —. Z nakozom K 200.000 v letošnji bilanci začne se nabira nove pomožne premijske rezerve. Premijske rezerve in premijski prenosil so za zavarovanja na življenje znašali koncem računskega leta K 98.080.495 — in odšteti po-zavarovanja K 90.335.152 —, za lastni račun se pokaže prirastka K 8.814.886 — proti prejšnjemu letu. Premijski prejemki so znašali: za zavarovanja proti požaru K 22.976.627 —, za zavarovanja prevoza kron 1.798.809 —, za zavarovanja proti tatinskemu vromu kron 373.944 —. Pozavarovanja za te tri stroke so zahtevala skupno K 11.078.679 —, plačane škode K 17.404.660 — in odšteti po-zavarovanje K 8.747.357 —. Premijske rezerve teh strok znašajo skupaj K 15.476.913 —, odšteti po-zavarovanje K 8.673.682 —.

Občni zbor je odobril predloge ravnateljstva, da se porabi od letnega prebitka K 400.000 — za ustanovitev izredne rezerve za škode nadaljnjih K 121.792 v zvišanje razpoložne rezerve bilance B na K 1.300.000 — in ostanek za razdelitev d videne po K 230 — na vsako delnico.

Družbine rezerve, znašajoče 31. decembra 1906 — ne glede na za višee škode prihranjeni čisti znesek K 3.002.709 — nad 111 milijonov kron, porazdele se nastopno: premijske rezerve (odšteti po-zavarovanje) K 98 milijonov, 808.834 —, rezerve za kurzne menjave K 3.558.795 —, rezerve dobička K 8.800.000 —.

Premoženje pokojninske blagajne ter hranilne in preskrbovalne blagajne družbenih uradnikov znaša skupaj K 2.049.676 —.

1446

Glavni zastop za Kranjsko

pri trdkri

Iv Perdan

v Ljubljani, Cesarja Jožeta trg št. 11.

Darila.

"Družbi sv. Cirila in Metoda" v Ljubljani so od 1. do 30. suša 1907. poslali prispevke in darila p. n. gg. in družtev:

Podružnica Smarija 50 K; posojilnica v Kranjski gori dar 20 K; Ivan Grobelščak, II. Bistrica, za podružnico udino 200 K; Janez Miklavčič, na Vrhu, Rote 6 K; R. Plavšak, Trbovlje, nabral 10 K; Matija Kolenina, župnik, St. Ilj, dar Mohorjanov 6 K 80 h; Ivan Krajec nasl., Novo mesto, poslal 5 nabiralniškov 50 K; phil. Vekoslav Murn, Gradec ud. družb. članov 160 K; posojilnica Zvon, Zemberk, darilo 50 K; pev. društvo "Zvon", Smartno, pošilja drugo polovico pokrovičelnine 100 K; Adolf Hauptman, župni upravitelj, Stari trg 15 K; Marko Stanjko, Maribor, nabral 9 K 10 h; zapuščina po umrlem juristu Černetu 1000 K; podružnica Gorje pri Bledu, članarina in darovi skupaj 62 K; upravnništvo "Slovenca" 11 K 15 h; Jos. Podglatnik, Sv. Urban pri Ptuj, 22 K; dr. Fran Novak, Ljubljana; dopošlje vplačano kazensko poravnavo 30 K; Iv. Mikl, Gradec, letnina inven akad. podružnice 50 K; Fr. Paternik, veleposestnik, Wuhred ob Dravi, mesto venca pokojnemu kand. juristu Robiču 20 K; Marija Paternik, veleposestnica ravnotam in v isti namen 20 K; hranilno in posojilno društvo, Ptuj 200 K; volilo po Ivanu in Mariji Vatovec iz Vendele 995 K; upravnništvo "Slovenca" 29 K; ženska podružnica v Sežani 100 K; Iv. Zakošek, Luče, 5 K; Alfonz Požar, Vojnik, dar Mohorjanov, 18 K 80 h; Mohorjani župnije Ribnica na Dolenjskem 10 K; posojilnica Črnomelj, podpora 30 K; obrtno pomožno društvo v Ljubljani, podpora 20 K; ženska podružnica Zalec, 180 K; hranilnica in posojilnica St. Janž za šolo v Velikovu 40 K in za družbo samo 50 K; dr. Urban Lemež, Slov. Bistrica, mesto venca za pokojnega Antona Hajšek 10 K; P. S. Šegula župnik pri Sv. Roku ob Sotli 3 K; G. Piki, Postojna, čisti dobiček igre z dne 19. III. 1907 75 K; župnik Sakser, St. Jakob ob Savi, dar 4 K; posojilnica v Konjicah 50 K; Ljudska posojilnica v Gorici 100 K; Ormoška ženska podružnica udina za leto 1906—1907 46 K; Peter Pavlin, St. Jurij, 1 K; Anton Strgar, Sv. Magdalena pri Mariboru, dar 4 K; Ivan Mikl, Gradec, udina 98 K; vikar I. Abram v Pliskovici, dar 4 K; posojilnica v Framu na Stajerskem, darilo 10 K; moška podružnica v Ribnici za tri nabiralnike 30 K; ista darovala vsoto 27 K 95 h, skupaj 57 K 75 h; Narodna tiskarna izplača darilo 452 K 33 h.

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Zahvala.

Tudi letos je slavni občni zbor "Hranilnice in posojilnice za Stari trg-Lož in sosedstvo tukajšnji šolarski in učiteljski knjižnici daroval vsoto 20 kron. Podpisano šolsko vodstvo si šteje v prijetno dolžnost, se za ta lepi dar v imenu šolarjev in učiteljskega prav lepo zahvaljujeta hranilnici s pripombo, da ostane posojilnica in hranilnica še v bodoče naši šoli naklonjena in da bi našla še drugih dobrotnikov.

Šolsko vodstvo štiriraz. ljudske šole Stari trg pri Ložu, dne 27. aprila 1907.
Jakob Žebre, nadučitelj.

Meteorološko poročilo.

Vidna nad morjem 06-2 Srednji vršni tlak 786.0 mm					
Ura	Gas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C°	Vetrovi	Nebo
1.	3. 4v.	734.2	8.1	sl. szah.	oblačno
2.	7. xj.	736.8	4.2	sl. szah.	del. jasno
	2. pop.	736.2	12.5	sl. jvzh.	oblačno
Srednja večerajšnja temperatura: 7.0° normale: 12.1°. Padavina v mm 2.0.					

Marija Koželj naznanja v svojem in v imenu svojih otrok vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je nje sin, oziroma brat, svak in stric, gospod

Karel Koželj
c. kr. poštni oficial na Dunaju

dne 1. maja t. l., po dolgi mučni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoč, v 37. letu starosti, mirno zaspal v Gospodu.

Pogreb dragega rajnika bo v petek, dne 3. maja, ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Sv. Petra nasip 51, na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v farni cerkvi sv. Petra.

Dragega rajnika priporočamo v pobožno molitev in blag spomin.

V Ljubljani, dne 1. maja 1907.

Globoko potrti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naš ljubljani soprog, oziroma oče, brat, stric in svak gospod

FRANC PADER
c. kr. okrajni gozdar

dne 2. maja 1907., ob poluosmih jutraj, v 58. letu svoje starosti, naglo umrl.

Pogreb dragega rajnika bo v soboto, dne 4. maja 1907., ob 5. uri popoldne na tukajšnje pokopališče.

Dragega pokojnika priporočamo v blag spomin in molitev.

V Škofji Loki, 2. maja 1907.

Ivana Pader roj. Križarj, soproga. — Evgenija Pader, učiteljica, hči.

Hiša.

Ugodno in ceno se prodaja za vsako trgovino pripravna hiša pri novi vojašnici na Poljanski cesti št. 51 v Ljubljani. 1467-1

Vrč se poizve istotam.

Išče se več
kolarski pomočnik.
Nastopi lahko takoj.

Vprašati na adresu: **Urban Belassich, Piazza Scoglietto, Rieka Fiume.** 1465-1

Razne prevode
iz nemščine v slovenščino
cirkularjev, pisem in drugih tiskovin oskrbi ceno izvežban uradnik v tej stroki.

Naslov v upravnistvu "Slov. Naroda".

Ustanovljeno leta 1842.
ČERKOSLIKARJA, SLIKARJA
NAPISOV IN GRBOV 1847
BRATA EBERL
LJUBLJANA, Miklošičeva cesta št. 6.
Igriške ulice št. 6.
Telefon št. 154.

Strojnik
izkušen ključavničar, in
kurjač
se sprejmeta za mojo opekarnico.

Vpraša se pri **Filipu Supančiču**, mestnemu stavbeniku v Ljubljani, Bleiweisova cesta 18. 1465-1

V **Dragi pri Zatični**, tik glavne ceste, je naprodaj
hiša št. 31
po domače pri "Frbežarju" z gospodarskim poslopjem in lepim vrtom, in tik vrta stalna tekoča voda. Do postaje Zatična je pol kilometra. Vzrok prodaje je smrt v družini. 1471-1

Kupci naj se ogleda ravnotam.

Stanovanje

v I. nadstropju in v parterju s 3 sobami (ena s posebnim vhodom), z vsemi potrebnimi pritliklinami in posebno kletjo, oziroma tudi delom vrta, se za **avgustov termin** poceni odda v novi hiši v **Ilirskih ulicah št. 27 pri Sv. Petru.** 1459-1

Poizve se pri učitelju Jegliču, Pred Prulami 23. 1469-1

Ustanovni občni zbor
ljubljanških in okoličanskih molarjev
v svrhu ustanovitve zadrage
se vrši
v nedeljo, 5. maja t. l.
ob 10. uri popoldne v veliki dvorani društva "Merkur" v Narodnem domu.

Ker je stvar za korist mokarske obrti velevažnega pomena, vabi vse zainteresente 1468-1

priljubljeni odbor.

30letni uspeh.
Najgotovnejše in najboljše sredstvo proti želodčnim boleznim in motenju prebavljanja je občepriljubljena in znana

sol za želodec
lekarnarja Jul. Schaumanna v Stockerau.

Delniška družba združenih pivovaren Zalec in Laški trg
priporočila svoje
izborna pivo. črno pivo „Salvator“.

Zaloga v Spodnji Siški. — Telefon šte. 187. 1464-1

Pošiljstvo na dom sprotoma restavrator gosp. E. Križnik "Narodni dom", Ljubljana. (Štev. telefona 82.)

Trgovski pomočnik

železninske in špecerijske stroke, star 18 let, veče samo slovenščine, pa razume tudi nekoliko nemško, želi svoje službe premeniti do 15. maja t. l.

Kdo, pove upravn. "Slov. Naroda". 1470-1

Lepo stanovanje

obstoječe iz 4 sob, predsobe, kuhinje in vseni pritliklinami se odda takoj ali za avgustov termin.

Popraša se pri **Karlu Kytka na Dolenjski cesti.** 1468-1

Žepna ura z verižico 3 K
Prekrasna žepna ura z Gloria srebrn. sist. Roskopf kolesejem na sidro s pozlačeno oklepno verižico samo 3 K. 3 kosi z verižicami 8 kron. — Pošilja po povzetju ali denar naprej tudi v pisemskih znamkah

D. KESSLER
"Gloria-Export" Krakov št. 704. 821-8 Cenovnik gratis in franko.

Panorama-kosmorama
Dvorski trg št. 3
pod "Narodno kavarno"
Od 28. aprila do 4. maja 1907.

Spemini na
nemško-francosko vojno
leta 1870/71.

Odda se za avgustov termin
več stanovanj
na vogalu Poljanske in Elizabetne ceste v bližini nove gimnazije, obstoječih iz po treh ali petih sob, kopeli in pripadki. Odda se tudi 1466-1

majhna prodajalna.
Poizve se na Poljanski cesti 51.

5000 kron zaslužka
plačam onemu, ki mi dokaže, da moja čudna zbirka
600 kosov samo za fl. 250
ni priložnostni nakup in sicer:

Pristna švicarska pat. sist. Roskopf žepna ura, točno regul. in ki natančno gre, s 3letno tvorniško pisemno garancijo; ameriška double-zlata oklepna verižica; 2 amer. doub-e-zlata prstana (za dame in gospode); angl. pozlačena garnitura; manšetni, ovratniški in naprski gumbi; bdelni amer. žepni nožek; elegantna svilnata kravatna najnovša kroja, barva in vzorec po želji; prekrasna naprsna igla s simitil-briljantom; mična danska danska broža, poslednja novost; koristna žepna toaletna garnitura; elegantna pristno usnj. denarnica; par amer. buttonov z imit. zlatim kamnom; pat. angl. vremenski tlakomer; salonski album s 36 umetn. ter najlepšimi pogledi sveta; prek. koljče za na vrat ali v lase iz pristnih jutrovskih biserov; 6 indiskih čarovnikov — razvedre vsako družbo in še 360 razl. predmetov, koristnih in neuptrpljivih pri vsaki hiši — zastoj. Vse skupaj z eleg. sist. Roskopf žepno uro, ki je sama dvakrat toliko vredna, samo gl. 2-50. Po povzetju ali denar naprej (tudi znamke) pošilja

S. URBACH, svetovna razpošiljalnica
Krakov šte. 57.

N. B. Kdor naroči 2 zavitka, mu pridenem zastoj prima angl. britev ali 6 najlin. žepnih ručev. Za neug. jajoče denar takoj nazaj, vsak riziko trej izključen. 1462

Stanovanje

obstoječe iz treh sob in priklin se odda na Miklošičevi cesti št. 6 za avgustov termin v najem.

Več tam. 1464-1

Nov ženski poklic.

Pri novem ženskem poklicu dobe ženske brez vsakega predznanja takoj dober in stalen zaslužek.

Sprejemajo se izključno le od 2. do 4. ure popoldne v Ljubljani na Starem trgu št. 4, II. nadstr. v pisarni. 1448-1

Ura z verižico

za samo K 2.—.

Zaradi nakupa velike množine ur razpošilja šlezijaska razpošiljalnica: prekrasno pozlačeno 36-urno precizijako uro ankerico z lepo verižico za samo K 2.— kakor tudi 3letno garancijo. — Po povzetju razpošilja

Frusko-šlezijaska razpošiljalnica
F. WINDISCH v Krakovu U/38.
NB. Za neugajajoče denar nazaj. 1467

Elegantno stanovanje

obstoječe iz 4 sob, predsobe, kuhinje, kopalnice in z vsemi drugimi pritliklinami in
stanovanje
v suterenu obstoječe iz sobe, kuhinje in z drugimi pritliklinami se dasta takoj ali z avgustovim terminom v najem.

Naslov pove upravnistvo tega lista. 1391-2

Lepo stanovanje

s 4 sobami, kopeljo, sobo za služkinje, elektr. lučjo in z vsemi zaželenimi pritliklinami je v bližini II. drž. gimnazije oddati s 1. avgustom. Soba za služkinje se lahko uporablja kot peta soba, v katerem slučaju se za služkinjo odda lahko posebna soba v suterenu hiše.

Natančneje pri **Iv. Lončarju**, Stara pravda št. 5, I. nadstr. (na nekdanjih Del Cottovih zemljiščih). 1450-1

Cene stanovanjem od 1. junija in od 1. septembra 25% pod tarifo.

Od 1. junija interurbana telefonska zveza.

Zdravilišče Krapinske Toplice
Sezona od 1. maja do konca oktobra. Hrvatskem

Leta 1906 je bilo 5221 ljudi. Od zagorjanske železniške postaje Zabok-Krapinske Toplice oddaljene eno, od postaje Rogatec, lok. žel. Grobelno-Rogatec, pa 2 uri vožnje. Od 1. maja vsak dan dvakrat omnibus k vlakom proge Zabok-Krapinske toplice ob 7 in 53 min., ob 10 in 8 min. popoldne in ob 4 in 16 minut popoldne, k postaji Rogatec k popoldanskemu vlakom. — 30° do 35° R (37° do 43° C) gorke akrototerme, ki eminentno vplivajo proti protinu, mišični in členski revmi in njih posledičnim boleznim, pri ishiji, nevralgiji, kožnih boleznih in ranah, kronični Brightljevi bolezni, otrpjenju, pri najrazličnejših ženskih boleznih. — Velike baskinske, separatne kopeli, kopeli v banjah in pršne kopeli, izvrstno urejene potilnice (sudariji), masaža, elektrika, šved. zdravilna gimnastika. — Udobna stanovanja, dobre in ne drage restavracije; stalna topliška godba. Razsežni senčni sprehodi, prostor za tenis-igre itd. Kopališki zdravnik dr. Ed. May. — Brošure se dobe v vseh knjigarnah. Prospekte in pojaseila pošilja

kopališko ravnateljstvo 1307-2
v Krapinskih toplicah na Hrvaškem.

Dosedaj nedosežena v svojem tocnem in zanesljivem učinku; staroizkušeno dietetično sredstvo za pospeševanje prebavljanja. Odstranjuje takoj preobilno želodčno kislino in je nepresegljiva v vzdrževanju in urejevanju dobre prebavljivosti.

Dobi se v vseh renomiranih lekarnah avstro-ogrške monarhije. Cena 1 škatlje K 1-50. Pošilja se po pošti, če se vzame najmanj 2 škatlji, 220-8, proti povzetju.

Glavno skladišče: **Deželna lekarna Julija Schaumanna, Stockerau pri Dunaju.**

Hiša št. 152

v Ržni dolini pri Ljubljani se prodaja pod roko. 1337-3

Več pove lastnik hiše tam.

Potnika

z dobrimi izpričevali sprejme takoj
Ivan Jax & sin v Ljubljani. 1438-1

2 mizarska pomočnika

in 1427-1

učenca
sprejme **IVAN KRALJ**, mizarski mojster v Trzinu na Gorenjskem.

Zaradi preselitve se bo dražbenim potom prodala

sobna oprava

za samca v soboto, dne 4. t. m. ob 9. uri dopolnad v Kolizeju št. 42 v Ljubljani. 1467-1

Dva agenta

se sprejmeta proti visoki proviziji event. tudi gotovi plači. 1440-1

Ponudbe pod "Provizija" poste restante Ljubljana.

Za majev termin se oddajo 3 veliki

trgovski lokali

ležeči ob Dunajski cesti, majhen lokal v Seienburgovih ulicah 6, in majhen lokal v Kolizeju.

Več se izve: **Pisarna Deghenghi**, Cesta na Rudolfovo železnico 14. 1963-4

Inteligentna gospodična

bolj odrasla, se išče za takojšnji nastop. Zahteva se znanje obeh jezikov v besedi in pismu. 1439-1

Ponudbe do 6. maja t. l. na upravn. "Slov. Naroda" pod šifro "Korespondentinja".

Natakarica

vljudno in pošteno dekle, se takoj sprejme. Prednost ima taka, ki želi s 1. septembrom t. l. gostilno na račun sprejeti in ima svoje za ta obrt sposobne starše ali sorodnike. 1429-1

Ponudbe: **"J. V. R." Sv. Križ pri Kostanjevici, Dolenjsko.**

Starorenomirana trgovina

špecerija in trgovina z železnino, že 60 let obstoječa, v večjem mestu na prav dobrem kraju in z mnogimi odjemalci se samo zaradi bolezni proda. Pripravna je tudi za železnino posebej, ker je daleč na okoli brez konkurence in je železnina dobro uvedena.

Izvečine slovenski odjemalci. Ponudbe na upravnistvo "Slovenskega Naroda" pod "Dobra stara trgovina". 1406-2

Prodasta se

dva konja

zelo lepa "Fuchsa", enake barve, prosta vseh napak, dobra za vsako vožnjo, hitro kot težko in nič plašljiva. Eden je 5 let star, 15 $\frac{1}{4}$ pesti visok, drugi 6 let star, in 15 $\frac{1}{4}$ pesti visok. — Kupna cena 700 fl. 1436-2

Dopisi naj se pošiljajo na upravn. "Slov. Naroda" pod "2 konja".

Prva domača slovenska pivovarna G. AUER-jevih dedičev

Ustanovljena leta 1854.

v Ljubljani, Wolfove ulice šte. 12

4012 74

Številka telefona 210.

prporoča slavnemu občinstvu in spoštovanim
gostilničarjem svoje izborni

marčno pivo v sodcih in steklenicah.

Velika trgovina

moških, ženskih in
otroških čevljev

domačega in tvorniškega izdelka
Kongresni trg št. 6
v Tamborninovi hiši.

Naročena dela se izvršujejo natančno po meri iz najboljšega usnja
v elegantni obliki in po prav nizki ceni. 1041-7

MATEJ OBLAK

čevljarski mojster in trgovina s čevlji.

Razpis

zaradi oddaje del za napravo mostu čez Pivko
in preložitev ceste med postojnsko jamsko
cesto in Velikom Otokom.

Občinski odbor v Postojni je v svoji seji dne 7. novembra 1906 sklenil,
preložiti cesto med postojnsko jamsko cesto in Velikom Otokom, kakor tudi
napraviti most po predloženih načrtih. Skupni stroški so proračunjeni na K 29.500.
Oddaja teh del se določi na dan

1. junija 1907.

ob 11. uri dopoldne v občinski pisarni.

Podjetniki se vabijo, da vložijo svoje pismene ponudbe s 5% varščino
pri podpisnem županstvu.

Načrti in drugi podatki, kakor tudi stavbni pogoji so v občinski pisarni
v Postojni, kjer si jih ponudniki lahko ogledajo. 1461-1

Županstvo občine Postojna,

dne 30. aprila 1907.

Župan: G. Pikel.

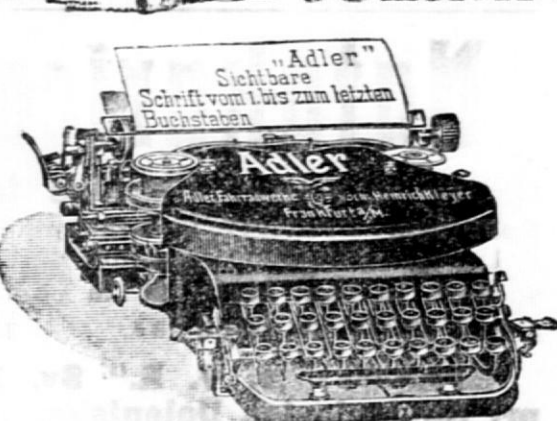
Ivan Jax in sin

v Ljubljani

Dunajska cesta št. 17

prporočata svoj bogato zalogo

voznih koles.

100 18

Šivalni stroji

za rodbino in obrt

Brezplačni kurzi za vezenje v hiši.

Pisalni stroji „ADLER“.

„Deering“

pred vsemi!

ROBERT & Co. Dunaj.

„Deering“ največja specialna tvornica
na svetu za žetvene stroje.

Novo!

Novo!

„Ideal“

je kralj

vseh lahkotekočih kosilnih strojev
za travo in zelenjavo.

Prednosti: zelo lahko vlačjenje. Najboljša snov.
Enostavna konstrukcija. Priročno oskrbovanje.

Edini zastopnik:

1382-2

Fr. Stupica, Ljubljana.

Otvoritev Marijinega kopališča.

Slavnemu občinstvu v ljubeznivi naznanjam, da
se vrši, kakor običajno vsako leto

dne 1. maja

otvoritev

Marijinega kopališča

pred Prulami.

V nadeji, da slav. občinstvo moje kopališče
mnogobrojno obišče, se priporočam
z najodličnejšim spoštovanjem

1433-3 **Friedrik Hošir.**

Gotova ženitev.

Mlad gospod, 28 let star, po-
sestnik hotela, mesnice, tvornice za
sodo, zemljišča in vinogradev v
lepem mestu na Hrvaškem bi se
ženil s slovensko gospodično v sta-
rosti od 18 do 28 let, ki ima veselje
do trgovine in gospodarstva in pre-
moženja od 20 do 40 tisoč krun.

Ponudbe s fotografijo do 10.
maja pod naslovom „Gotova ženitev“
na upravnishstvo „Slov. Naroda“ v
Ljubljani 1432-2

Tajnost strogo zadržana.

4 1147
Zidovske ulice št. 3.

F. CASCIO

v sodcih in steklenicah prporoča

Torino & Marsala

vino vermouth di

specializata:

desertna vina,

italijanska

rebula, visanec,

brdska vina,

pristna tirolska

== Kašelji! ==

Kdor tega ne uvaža, se pre-
greši na svojem lastnem telesu!

Kaiserjeve

prsrne karamele

s tremi jekami.

Zdravniško preizkušeno in pri-
poročeno proti kašlju in hripa-
vosti, kataru, zasliženju in ka-
taru v požiralniku.

5120 notarsko poverjenih izpri-
čeval potrjuje, da drže, kar

obetajo 4001 21

Zavoj po 20 in 40 vin., školjica 80 vin.

Zalogo imajo: V Orlovci lekarni

poleg železnega mostu v Ljub-

ljani, v lekarni Jos. Mayr v

Ljubljani, v dež. lekarni pri Ma-

riji Pomagaj Milana Leusteka v

Ljubljani, pri Ubaldini pl. Trn-

koczju in pri G. Piccoliju v

Ljubljani. — V Novem mestu v

lekarni S. pl. Sladovič. — V

Vipavi v lekarni I. Hus. — V

Ribnici v lekarni pri sv. Ste-

fanu Jos. Ančič. — V Idriji v

lekarni Daniel Pirc. — V Met-

liki v lekarni Ivan Gjuričič, v

Radovljici lekarnar A. Roblek,

v Novem mestu lekarnar Jos.

Matkovič. — Hinko Brilli, lekar-

nar v Litiji. — V Kranju v

lekarni Karel Savnik.

Dr. Démeter Bleiweis - Trsteniški

je odpotoval za 14 dni.

Pohištvo, tapetniško blago

in izdelke

prporoča

Puc & dr., Ljubljana.

1414 2 Sodnijske ulice.

Klavirji in sobna

oprema na obroke.

1188-7

Les! kupuje po najugodnejših cenah proti

gotovini, franko Ljubljana, državni

kolodvor Šiška postavljen

Parožaga Deghenghi v Ljubljani

in sicer!

1188-7

Vrsta Debelost v cm cena za kub. mtr. Debelost v cm cena za kub. mtr. Debelost v cm cena za kub. mtr. Dolgost v metrih

hrastov les od 30-60 K 38- od 26-29 K 30- od 19-25 K 26- od 3-4 metre

smrekov les od 30-60 K 20- od 26-29 K 18- od 19-25 K 16- 4 metre

melesnov les od 30-60 K 24- od 26-29 K 20- od 19-25 K 18- 4 metre

borov les od 30-60 K 19- od 26-29 K 17- od 19-25 K 15- 4 metre

jelkov les od 30-60 K 18- od 26-29 K 16- od 19-25 K 14- 4 metre

bukov les od 30-60 K 17- od 26-29 K 16- od 19-25 K 14- 225 in 450 m

hrastove deske 28 mm debele, 2 do 4 metre dolge la K 55-, Ila K 45-, Ila K 35- m

bukove 28 mm 2 4 la K 35-, Ila K 30-, Ila K 20- m

hrastove frize 28 mm debele, 25 do 50 cm dolge la K 250, Ila K 2-, Ila K 180 m

bukove 28 mm 25 50 cm la K 140, Ila K 110, Ila K 1- m

Št. 18.130. 1441-2

Razglas.

V svrhu oddaje

notranje oprave

za novo stavbo mestne višje dekliske šole v Ljubljani, se bode vršila
pri podpisnem mestnem magistratu v prostorih stavbnega urada dne
11. maja 1907 ob 9. dopoldne javna ponudbena razprava.

Ponudbe, katere je opremiti s 5% um na podlagi proračunovane ponud-
bene skupne vsote določenim vadijem in v kateri morajo biti posamezne cene
in skupni troški navedeni v številkah in besedah, je vlagati do določenega roka
pri mestnem stavbnem uradu, kjer so tudi proračun, načrti, stavbni pogoji in
vsi drugi pripomočki ob navadnih urah na vpogled razgrajeni.

Ponudbe, katere ne bodo povsem ustrezale razpisnim pogojem ali katere
se bodo pogojno glasile, potem take, ki bi bile prekasno vložene, se ne bodo
upoštevale.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 27. aprila 1907.

Razpis.

Za zgradbo dveh vodovodov v vaseh Jasen in
Vrbovo, politični okraj Postojna na 34.260 K pro-
računjena dela in dobave se bodo oddale potom
javne ponudbene obravnave.

Pismene, vsa dela zapadajoče ponudbe z napovedbo popusta ali dopla-
čila v odstotkih na enotne cene proračuna naj se predložijo do 25. maja t. l.
ob 12ih opoldne podpisnemu občinskemu uradu.

Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za eno krono, je dolo-
plati zapečatene z nadpisom: „Ponudba za prevzete gradbe vodovodov v vaseh
Jasen in Vrbovo“.

Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik stavbu
pogoje po vsej vsebini, in da se jim brezpogojno vlomi.

Razen tega je dodati kot vadij še 5% stavbnih stroškov v gotovini ali pa
v pupilarno varnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni.

Podpisani občinski urad si izrečno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne
glede na višino ponudbene cene, oziroma če se mu vidi potrebno, razpisati
novo ponudbeno razpravo. Oddaji ima pritrčiti končno deželni odbor.

Načrti, proračun in stavbni pogoji so na ogled v občinski pisarni
podpisane občine. 1435-2

Občinski urad Jablanica,

dne 28. aprila 1907.

Župan: A. Hervatin.

Zgovorni, reprezentacije zmožni

gospodje

pripravni za obiskavanje zasebnih
strank, se za trajno sprejme v
Vogovih ulicah št. 6, pritlično I.
vrata levo. 1447-2

Predstavi se lahko vsak dan od
9.—11. ure.

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Podružnica v SPLJETU.

Štritarjeve ulice št. 2.

Delniška glavica K 2.000.000.

Podružnica v CELOVCU.

Reservni fond K 200.000.

ponuja vsakovrste srečke po dnevnem kurzu proti poljubnim mesečnim odplačilom.

Dovoljuje predujme na srečke in druge vrednostne papirje. Zamenjava valute in novce po dnevnem kurzu,
diskontuje kulantno devize v laških lilih.

Vloge na knjižice in tekoči račun obrestuje od dne vloge do dne vzdiga po 4%, %. Rentni davek plača banka sama.